

PHONG HỌA

RA NGÀY THU SÁU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MAI

DIRECTEUR NGUYỄN TƯƠNG TÂM

ADMINISTRATEUR
PHẠM HƯU NINH

hè thành lê cầu mát

Bắt đầu tháng ba, trời bức bối,
Nắng mới thiêu người sớm rũ rời.
Các ông thầy bói đã phao ngôn:
« Năm nay chẳng thoát nạn quan ôn »

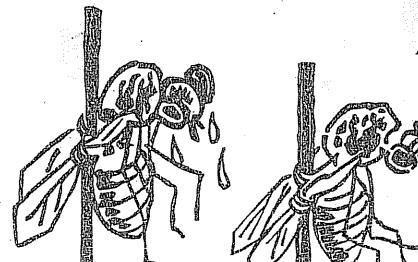
Các cụ già lòng làm việc phúc
Hợp nhau bàn soạn và rạo rực
Xóm này, xóm khác, mở lạc quyén
Sửa sang lê vật cầu bình yên.

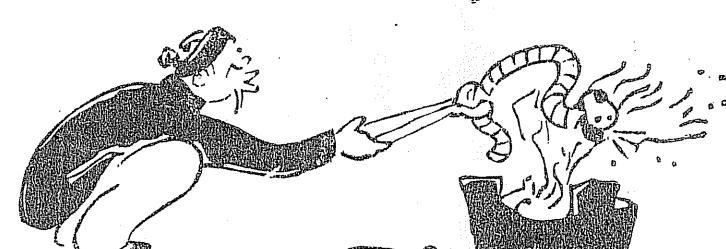
Nghe đồn cả các thầy cảnh sát
Cũng tổ chức riêng lê cầu mát
Gọi là dâng chút lê thành tám
Kính bạn đồng liêu dưới cõi âm.

báo chí quan ôn

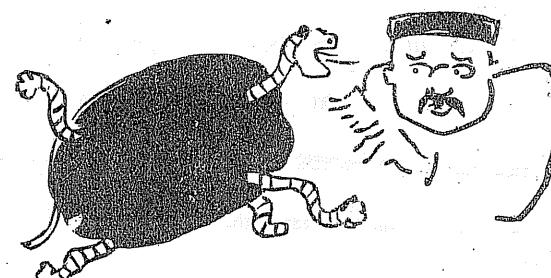
Anh em chúng ta, trong làng Báo
Coi truyện quan ôn là truyện hão !
Người nào việc ấy hãy ra công
Trù tính phương pháp vệ sinh chung.
Hợp sức hô hào và cồ động
Một cuộc giết trùng cho tiệt giống.

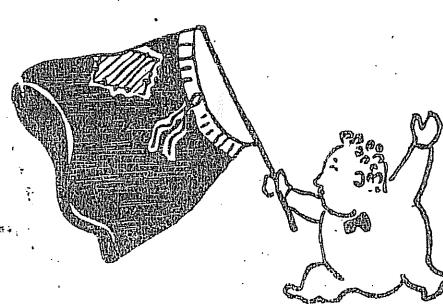
Đồng nghi p Phụ-nữ, ông Tử Ruồi
Giết ruồi đi thôi, giết đi thôi ...!
Danh y Hà-thành, ông Bích-hạnh.
Danh y Hồi-xuân tỉnh Nam-định
Mắt thấy vi trùng như đan rỗi
Nướng trùng đi thôi, nướng đi thôi !

Ông tông Trọng-Thuật bán dưa đỏ
Mấy ngàn dưa ế vẫn xếp só
Vỏ dã nẫu-ná, ruột dã ôi,
Đem quẳng đi thôi, quẳng đi thôi.

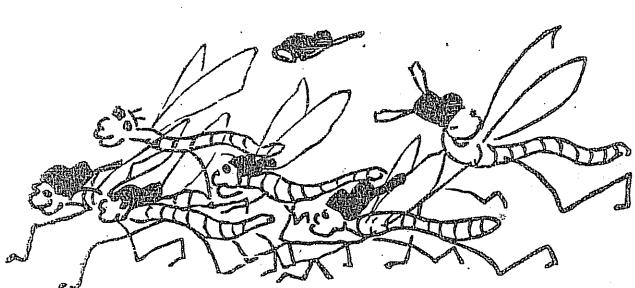
Nhật Tân săn lò « cù-lao-hồ »
Nấu « tạp pí lù », món ăn bồ.
Ăn sống, vi trùng vật chếttoi,
Hầm kỹ lên thôi, hầm lên thôi !

Phương pháp vệ sinh, nếu vô hiệu
Nếu tụi quan ôn cứ nhũng nhiễu
Ất là phải triệu đến báo Loa
Cởi phắt « loa » ra mà phắt cờ
Uế khi ⁽¹⁾ xông lên, « loa » phấp phới,
Thời dầu chúa ôn cũng bán xói !

TÚ-MỘ

⁽¹⁾ Một phép trừ tà rất thông dụng.

Bàn ngang

Hôm nay tôi lên cầu sông Cái hóng mát, nhân ngắm giòng nước chảy lại nhớ đến đức Khổng ngày xưa, buột mồm mà than rằng :

« Thê giả như tư phu, bắt xả trú dã » (đêm ngày cứ chảy luôn như thế mãi).

Thế mới biết thánh nhân có khác (tôi không nói tôi đau đớn, tôi chỉ đức Khổng kia) có thánh nhân mới phát minh ra rằng nước sông cứ chảy hoài... cho đến lúc nào cạn.

Câu « Thê giả như tư... » đó là gốc triết lý đạo nho.

Ý Phu Tử cho sự vật trong trời đất không có cái gì không biến đổi luôn, thành ra rồi khác đi, như giòng nước sông Nhị vây.

Nhưng có một điều là, là đạo nho của

ngài lúc ra nó thế, bây giờ nó cũng thế, không thấy thay đổi gì. Nếu vì nó với con sông, có lẽ phải vì với con sông nước dã.

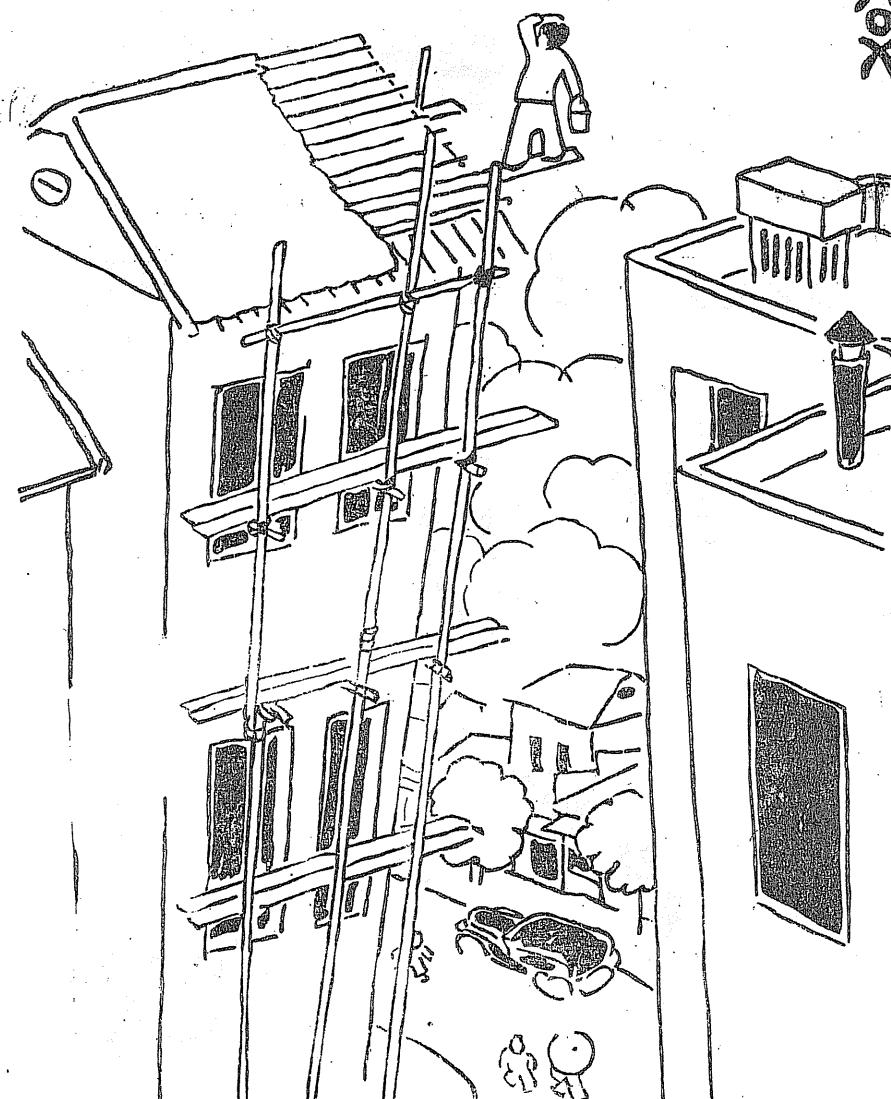
Đứng trước con sông nước dã ấy, ta nhớ lại đức Khổng, có lẽ ta phải chép miệng mà than rằng : « Tịch nhiên bất động như tư phu, bắt xả trú dã » (im lặng không động như vậy mãi, hết ngày lại đêm).

Nhưng có lẽ tôi làm, — đạo nho vẫn chảy, nhưng chảy ngược giòng, — đạo nho có biến đổi, nhưng biến đổi như ngày đổi ra đêm, sáng dần dần đổi ra tối sầm, cho đến nay, gần như tối hẳn. Bao nhiêu cái cầu nệ cỗ hủ biến đổi ra quốc túy quốc hồn, bao nhiêu cái lề nghị phúc tạp biến đổi ra tinh hoa, tinh túy, còn bao nhiêu điều hay, lẽ phải biến đổi ra... hư không, đạo nho ta biến đổi như thế đấy !

TÚ-LÝ

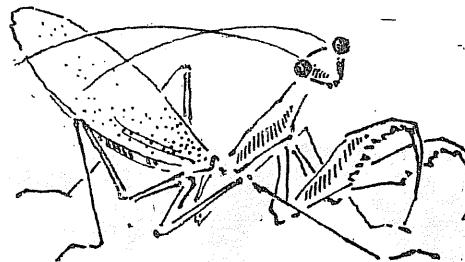
T
M
X

Thợ nề. — Đi tàu bay thế kia, ông cho vô phúc ngã một cái thi giập xương !

MỘT CÁCH LÀM CHO NGƯỜI MẠNH KHỎE LUÔN

Ăn uống ngon miệng dễ tiêu, bết đói, tức là trong người mạnh khỏe, vô bệnh. Năm mới các ngài thấy trong mình ăn không tiêu, hay là nôn ợ, đầy hơi, đau tức đau bụng; các ngài nên mua ngay một lọ Gastrol 0\$10 ở hiệu thuốc tây VŨ-ĐÔ-THIỂN pha uống một cốc là khỏi ngay. Thuốc này mới phát minh, hợp với phủ tang người Annam, rất bô cho bô liêu hóa, chữa được nhiều người khỏi bệnh dạ dày và đau bụng kinh niên.

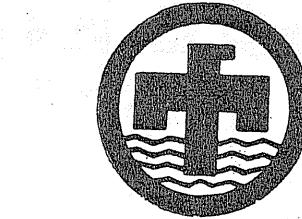

...TỪ

của một hội cười, chính phủ nước Đức lại khuyên người ta nên lập ra các hộ cười.

Vậy cười vừa có lợi cho sức khỏe, lại vừa có hại cho sức khỏe, các thầy thuốc bên Âu-châu cũng có nhiều lang băm thật.

Các ông trông vi trùng to như rùi ở bên ta chắc có thể tự hao rãnh ở bên Âu-Mỹ cũng có thầy thuốc tài giỏi như họ. Có phải không nhỉ, ông Từ-ngọc-Liên, ông Bích-Hạnh?

...LÀM ?

...TRẮNG ?

Vào hè, cầu an

Một tuần chủ nhật nay, tại các đình, các phủ, các điện, đồng cỏ, đồng cậu, đồng già, đồng non, đều vui lòng hả dạ đón các quan ôn vè. Mùa mắng, vàng hương, voi giấy, ngựa giấy, súng thần công giấy, kiệu, cờ, tàn, quạt, họ rước sách linh đình như họ sung sướng mong mỏi các quan ôn vè lăm vây. Đồng già, đồng non đã mong mỏi thế, tưởng các quan cũng nên thè lòng họ mà bắt quách họ đi mới phai.

Cười, khóc

Ở tỉnh Debreciu nước Hongrie, một bọn người họp nhau lập thành một hội. Không phải là một hội ái-hữu « au secourfem » cũng không phải là một hội để khai trại hay khai tòi tóm điểm như bên mình. Chỉ là một hội cười.

Các hội viên mỗi tuần họp đại hội đồng một lần. Trong buổi hội đồng đó, một hội viên tìm câu truyện gì buồn cười kể ra, rồi họ cười tràn, cười tít, cười như nắc nẻ với nhau.

Họ cười quá đến nỗi hàng xóm phải kêu ca khó chịu... Nhưng không có luật nào cấm được họ cười, nên cứ họp hội đồng, cứ cười đến chảy nước mắt. Sau nhà nước liền nghĩ ra một riệu kẽ, là bắt các hội viên đi khám bệnh. Các thầy thuốc khám họ xong, liền phê rằng: « Cười mãi như vậy có tồn hại đến sức khỏe ». Chính phủ liền mượn cơ áy giải tán hội cười.

Vậy ra theo các thầy thuốc nước Hung thì cười có hại cho sức khỏe.

Theo các thầy thuốc nước Pháp — có ông đã diễn thuyết về sự cười — rất có lợi cho sức khỏe.

Chính phủ nước Hongrie thì đóng

Gỗ thần

Độ mươi hôm nay, dân Haiphong, vừa Khách vừa ta tập nập đi xem cây gỗ thần mới ở âm ti nứt đất nồi lên mặt ruộng để cứu dân độ thế ở làng Vĩnh-khê tỉnh Kiến-an.

Khúc gỗ ấy lạ lùng, ngoài là bùn, song đến vỏ, trong vỏ có ruột, nằm ở giữa một thửa ruộng. Hạt là kỳ di: phi thánh, thần thì không khi nào lại thế ! Đời nhà ai, gỗ lại có vỏ, có ruột bao giờ !

Người đi xem thì thầm bảo nhau : vị thần gỗ này ba mươi năm về trước đã nồi lên một lần, gấp người điền chủ tham đem người nhà và trâu bò kéo về. Trâu và người đều chết cả, còn thần gỗ cũng biến mất. Có người không tin bảo rằng trâu và người chết già, còn gỗ kéo về biến ra cùi, nhưng tin thế nào được lời vô lý ấy !

Kỳ mục kỳ nát trong làng lập đàn tràng cúng tế ở cạnh cây gỗ thần, lại dựng một cái nha con trong đê ban thờ, khói hương nghi ngút, người đến lễ không rút. Trong đền « tạm » ấy, đã có một ông đồng nhảy múa. Thần gỗ hồi dương i hán: « Ta là thần gỗ từ đời Liêu. Thăng, Mã Viện giữ vàng trong cây gỗ này, nay nhân khi trời đất nặng nề, ta phải hồi dương cứu thế ».

NỬA CHÙNG XUÂN

(ĐỜI CÔ MAI)
của Khải - Hưng
(Tự lực văn đoàn)

Đầy 298 trang, giá nhất định: 0\$75
(Tác-giả xuất bản.)

Có thêm hơn 20 trang về đoạn cuối để kết luận một cách chu đáo và thú vị hơn.

Xin gửi ngân phiếu 0\$95 (tiền sách 0\$75, tiền cước 0\$20) v. M. Nguyễn-tường-Tam 1 Carnot Hanoi.

Các bạn mua P.H dài hạn được trừ 10%. vào tiền sách. Mua trên 5 quyển được trừ 20%. Tiền cước gửi thêm 1 quyển tăng thêm 6 xu

MÃU ÁO CÁT-TU'ÒNG

Nhiều các bà, các cô phản nản rằng những mẫu quần áo do họa-sĩ Cát-Tường nghĩ ra, đưa cho các thợ may (dù là thợ chuyên môn) làm cũng không được vừa ý. Vậy muôn chiều lòng các bà, các cô, chúng tôi sẽ dự định mở một phòng thợ may và sẽ yêu cầu họa-sĩ Cát-Tường đến trông coi giúp. Rồi đây các bà, các cô sẽ có những bộ y phục tân thời rất mỹ thuật như trong ý muốn.

PHẨM - TẤ

Tốt nghệp ta trưở g nhò ôm và may ở Paris
N° 23 phố Bờ-Hồ Hanoi

NHỎ ĐÈN LỚN

Nếu thật ngài ở đó từ đời Liễu
Thăng thì ngài đã hóa mực nát, mà
nếu ngài ở đó từ đời Mã Viện thì có
lẽ ngài đã hóa cứng và đen nhánh
như than đá ! Nhưng, ngài là thần,
cho nên không cần biết lịch sử ! Ngài
chỉ cần biết mê hoặc lòng người, như
bọn kỵ hào, bọn đồng cốt ham lợi !

Thần đồng nước Nam

XEM thiên văn luôn luôn mới biết
là nước Nam có nhiều thần
đồng. Nếu xem thiên văn chẳng biết
gì cả thì hỏi các viên giáo sư ra đầu
bài cho học trò 9, 10 tuổi đi thi bằng
sơ học yếu lược.

Các ông này sợ tài của các thí sinh
đến nổi ra cho họ những bài làm mà
các ông ta không làm nổi.

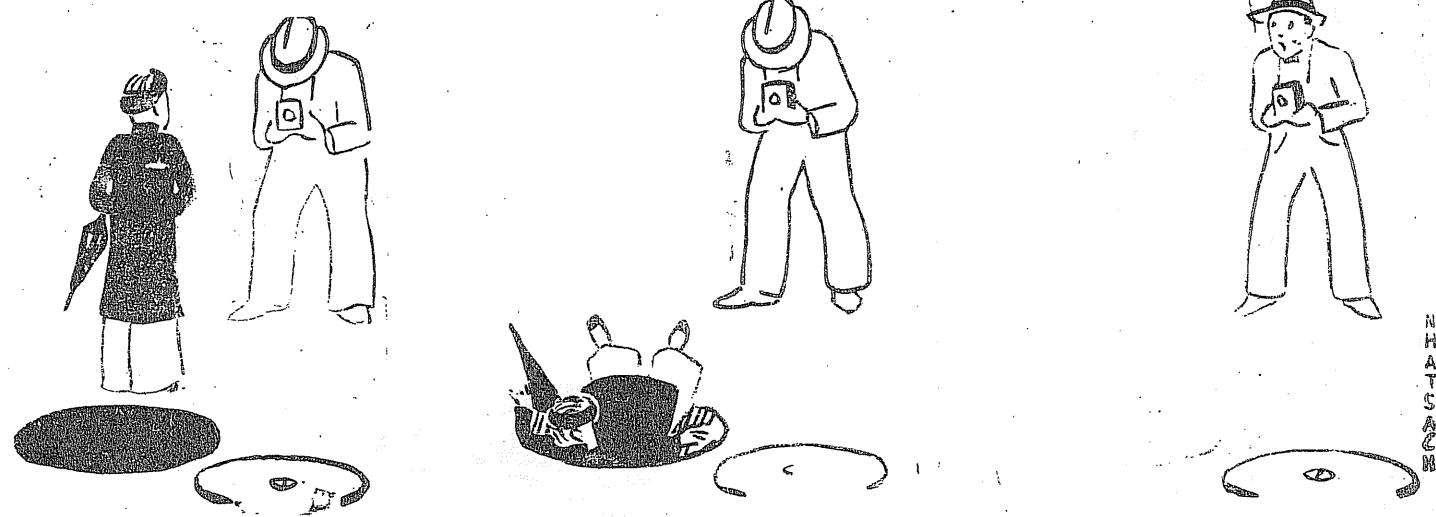
Ở Haiphong, sau bài ám-tả, các ông
bắt các thí sinh cắt nghĩa những chữ :
huynh, bi ký, cỗ kính. Ở Hanoi, các
ông bắt các thí sinh cắt nghĩa những
chữ : *kiến thức, phát đạt, chuông*, —
tìm những tiếng trái nghĩa với : *tinh khôn, tinh sảo* ! Luận, thì các ông bắt
thí sinh kể lại cảm tưởng của họ đối
với lê nghênh giá đức Bảo-đại, với
quyền vở của họ lúc họ còn ở lớp
đồng áu !

Các ông ạ, họ chẳng có cảm tưởng
giả cả, họ chỉ muốn đi đánh đáo, chơi
khăng, nhảy nô, dùa...

Còn những chữ : « *huynh, bi ký, cỗ kính, kiến thức, phát đạt...* » thì
dẫu lôi cỗ cái *kiến thức* của các ông
ra, bắt các ông giảng nghĩa thì các
ông cũng đến sầu bi, chẳng đạt được
nghĩa, dành *kính* cần ký tên xong trên
tờ giấy trắng nộp trả mất thôi !

Các ông cũng biết thế, nhưng các
ông cũng cố nặn óc ra bài thật khó để
tỏ ra rằng các ông giỏi. Nhưng các
ông giỏi, thì các ông ra mà thi, để lấy
tiếng thần đồng...

Tú-Ly

— Anh đứng lui lại một tí nữa là vừa,

Ông Phạm-kim-Khánh, ông Tôn-thất-Bình với lòng xú sở

Tìm xú sở thấy rồi, không có việc
gi làm, ông Phạm-kim-Khánh
và ông Tôn-thất-Bình lại bảo nhau tìm
lòng xú sở (sentiment national).

Các ông muốn biết cái lòng xú sở
nó đề ở chỗ nào, năm nào, rồi nó to
lớn làm sao, và ngày ấy,... tháng ấy,...
năm ấy..., người ta yêu xú sở ra thế
nào.

Nhưng hai ông Phạm-kim-Khánh,
Tôn-thất-Bình chẳng dài gì. Các ông
chẳng tìm lòng xú sở một miyah, các
ông đã treo một giải thưởng 200 đồng
cho mọi người tìm hộ.

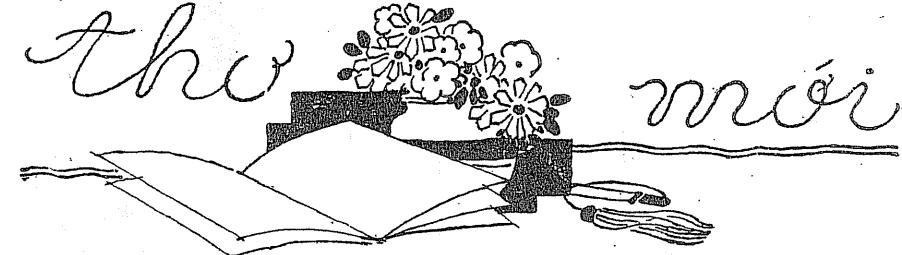
Hai trăm đồng trong hồi kinh-tế
này !... Ấy là khoung kề còn đèo thêm
vài gánh đất xú sở. Nên đã có vô số
người chui mũi tim, tìm ở đâu ? Ở
trong đống sách cũ. Lòng xú sở ở đấy
đó !

Nhưng than ôi ! người ta chưa nom
thấy cái nguy hiểm của kỳ thi này,
người ta chỉ nom thấy... hai trăm bạc.
Nói đến lòng xú sở thế-kỷ thứ một,
thế-kỷ thứ 15, thế-kỷ thứ 18, thì hẳn
rồi cũng phải nói đến lòng xú sở năm
1934. Chạy đi đâu cho thoát được. Mà
đã nói đến lòng xú sở năm 1934 thì
quên sao được ông Pham-lê-Bông với
ông Tôn-thất-Bình ? Lòng xú sở các
ông là bành trướng nhất (xin hiểu
nghĩa bóng), chắc các ông cũng cho
thế là phải.

Không nói đến các ông, thì hẳn các
ông không dám chấm nhất bài mình
rồi, mà không nói đến các ông thì bài
sao cho có đầu có đuôi ? Rõ nyo !

Các bạn muốn nhầm món hai trăm
bạc thử nghĩ xem, nhưng đó là chô
hỏm của hai ông — khoung hóm đã
chẳng là ông Tôn-thất-Bình, đã chẳng
là ông Phạm-kim-Khánh.

Đoàn Sĩ

CÔ HÀNG BÁN LÁ XIM

— Đì đâu vội mấy hối cô ơi !

Đứng lại cho anh hỏi một lời,

Cô đây xe gi coi nặng nhọc

Còn xa hay sắp tới nơi rồi ?

Thẹn thùng, cô mới trả lời rằng :

— Chúng em đem bán lá xim rừng,

Lá xim em hái trên rừng Thái

Đường đất xa xôi biết mấy chúng.

Nhưng xin ông cho chúng em đi,

Kéo chợ hôm nay lại nhở kỳ,

Đến muộn, lá xim không bán hết,

Đường xa thêm ngại lúc ra về.

— Anh chẳng yêu em bởi má hồng,

Được như thế, xin cảm lòng ông,

Nhưng chúng em là gái đồng rừng,

Áo quần lam lũ, người quê kệch,

Chẳng xứng lòng quân-tử yêu thương.

Em biết rằng em mà chẳng hồng,

Bấy lâu dầu dài với sương phong,

Lo âu từ thủa còn ngày đại,

Đôi mắt xanh dần kẽm vẻ trong.

Thôi nói làm chi truyền tình chung,

Nói đến cho em lại thẹn thùng,

Chút thân bèo bọt khi nào xứng

Để cho người quân-tử yêu thương.

— Anh dừng lại, cô em chẳng phải lo,

Lá không bán hết để anh mua.

Đường xa, nếu ngại khi về muộn,

Đã có anh dây, anh tiễn đưa.

Anh sẽ đưa em đến tận nhà,

Đề em quên thấy quang đường xa,

Em quên cảnh vắng thân tro trọi,

Khó nhọc coi như gió thoảng qua.

Dừng xe dừng lại ở bên đường,

Yên lặng bâng khuâng, cô gái rừng,

Kin đáo sửa chiếc khăn mỏ qua,

Thẹn thùng xếp lại nếp giây lung.

Vũ-dinh-Liên

TÂN-MỸ

TAILLEUR CHEMISIER

ĐẠI HẠ GIÁ

Kể từ 1er Juin 1934 bản hiệu sẽ dọn sang nhà Trung-Bắc

(Place Negrer) đầu phố hàng Gai.

Bản-hiệu may một giá hạ đặc biệt trong 2 tháng Mai và Juin
để tạ lòng các quý khách và các anh em vân săn lòng chiếu cõ.

Xin mời lại xem sẽ rõ, có rất nhiều thứ hàng là mới về.

Lêta cù xem chiêu bóng..

Có bao nhiêu tiền tiêu hết nhǎn, mồi súc nhớ ra tích « Je suis un évadé » (Tôi là một người vượt ngục) là một tích rất hay. Hôm ấy là thứ năm, còn một buổi ban ngày nữa là hết. Tôi chạy long Hà-nội lên, đến quá ba giờ chiều mà không vay đâu được 0p25 để lấy cái vé hạng bét cả. Đến nhà mấy bạn đồng nghiệp để gọi truyên may ra họ mời đi. Nhưng anh Tú Ly, anh Nhất, Nhị Linh đi cả rồi. Tú Mỡ thì đang vầy Giồng nước ngược. Thế Lữ ở hàng Đãy thì hồn trên Thiên-thai một nửa, một nửa dưới âm ti, đang bắn khoán tìm một vần thơ từ mấy tháng nay.

Khó nghĩ quá !

Còn một hy vọng sau cùng: đi tìm Bách Linh, nhưng anh chàng này mà bạn viết bài thì có tiền cũng không đủ đi đâu được. May sao lúc đến nhà thì Linh đang ghêch thượng hai gót chân lên bàn giấy ngồi ngửa mặt hút thuốc lá phun khói lên trần nhà. Một tia mừng. Nhưng lại phải xem anh này đã đi coi chua, mà chưa đi thì phải làm cho anh ta muốn đi, mà muốn đi thì Linh phải tự lấy vé cho anh ta với cho tôi nữa... Tôi hỏi:

— Linh! « Je suis un évadé » ?
Linh vùng đứng lên nói lùon:

— Tu es un évadé, il est un évadé, nous sommes des évadés.... Phim này hay góm lǎm, anh nên đi xem với tôi đi !

Tôi chỉ để cho anh ta giục đến lần thứ hai, lòng vui reo lên như vỡ chợ.

Đến Majestic, Linh bảo tôi:

— Lấy vé hạng bét chứ, ta phải nên hà tiện xu.

Tôi gật:

— Phải, và tôi cũng không muốn anh mất tiền nhiều....

Linh ngạc nhiên:

— Tôi mất tiền thế nào? Tôi tưởng anh mời tôi,...

Tôi — Thì tôi cũng tưởng như anh.. Linh - Thế anh không có xu?

— Không.

— Tôi cũng vậy.

Cái ấy mới rầy! — Chúng tôi tin nghe rõ rề. Mấy người bạn rất sang lấy vé hạng nhất hỏi chúng tôi sao lại về thì chúng tôi bối rối chè: phim này tôi lǎm.

Nhưng bụng chúng tôi có nghĩ thế một tí nào đâu!

Bách Linh nghĩ một lúc rồi ghé vào tai tôi nói:

— Còn một kế này.

Tôi vui mừng:

KHỎI MỚI LẤY TIỀN

Lậu và giang-mai là hai bệnh rất nguy hiểm cho toàn chúng. Vày ai mắc phải muôn khởi tiền mất tật mang thì lại bẩm đrowsing chửa khán khởi mới phải trả tiền Thuốc chè theo lối khoa-hoc, không dùng ban miêu thủy ngắn nên không bốc lê rargas, không vật vã và không hại sinh-dục; độ vài tiếng đồng hồ đã hấy chuyên thấy đỡ rồi, chẳng bao lâu rút nọc.

ĐỨC - THO - ĐƯỜNG

241, Route de Hué (24 gian), Hanoi
có buồng riêng khám và chữa bệnh tình rất hợp vệ-sinh, có gửi thuốc theo lối linh hóa giao ngàn di các tỉnh (nhờ viết thư kí bệnh phần minh vi có nhiều thứ — thứ nào cũng 0 \$ 60 một ve — mỗi thứ chữa một thời kỳ khác nhau).

— Kế gì?

— Đợi đến lúc Philarmoneque chiếu lại.

Tôi lườm Linh một cái hắn học vô cùng.

Linh:

— Hay đến vay anh Tú, anh Tú, anh Nhất, anh Nhị...

— Anh coi danh giá tôi là vật gì?

Rồi tôi cầm túc, bước rảo lên, oán Linh, oán túi tiền rỗng của tôi và oán cả cái « phim » hay kia cùng với những người được xem nó.

Tôi toan về nhà, thiếu chút nữa thì khóc, bỗng Linh gọi dặt lại, cười vang lên:

— Tôi cố hàn
tiên với anh
cũng không
thể được. Tôi
có tiền đây,
đừng dỗi nữa,
nào ta vào
xem.

Tôi còn làm
bộ từ chối —
làm bộ một
chút thôi —
rồi theo Linh
vào. Chuông
gọi lần thứ
nhất.

Hồi tôi đi
xem đá bóng
đã có kinh
nghiệm về sự
giận dữ của

loài người rồi. Tôi thấy một ông béo-béo, na ná giống cái ông ăn kẹo hôm xưa nên tôi phải nhường chỗ cho Linh đến ngồi bên ông ta. Tôi ngồi giữa Linh và một ông mặt ngố ngẩn. Như thế, chắc được bình yên.

Không ngờ đến lúc chiếu đến những hình vẽ hoạt động thì ông ta rủ ra cười rồi vò lấy mũ dạ của tôi mà vò, làm tôi cứ phải đề phòng mãi. Linh cũng lấy cái cười của ông ta, lại cười to hơn, rồi sướng quá đến nỗi thương tồn cái vai của tôi.

Tôi gật với anh Linh:

— Anh buồn cười đến thế kia ư?

— Không.

— Thế sao làm dữ vậy?

— Đề cho bồ tiền mua cười.

« Je suis un évadé » là một phim có nhiều đoạn làm cho ai cũng phải hồi hộp, vì thế mà ai cũng im phẳng-phắc, lại vì thế mà tôi cho là phim hay. Tôi đang hết lòng cảm tạ cái bình tĩnh của người ngồi cạnh và của Linh thì một người ngồi trước mặt tôi cứ nhéo nhéo nói đến những đoạn sắp chiếu:

Allen bị ép phải lấy tiền trong ngăn kéo một nhà hàng — Tôi mong cho hắn thoát thân. Nhưng người kia bảo trước cho tôi biết rằng có tụi cảnh-sát sắp ập đến bắt. Allen lúc dùng mưu lặn xuống nước, bị bọn coi tù đuổi bắt,

tôi đang lờ sơ thì anh chàng ta bảo hắn không việc gì... « không việc gì đâu, bọn kia không tìm được hắn ». Người ngồi đằng sau tôi, bỗng vỗ vai tôi nói một cách lè phép ngạo-mạn:

— Ngài làm ơn im cái mồm đi hộ một tí, ai chả biết ngài xem phim này rồi..

— Tôi ?

— Vâng. Phim hay chỉ ở lúc đột nhiên, ngài xem rồi thì im mồm đi, chứ cứ toang toác nói cả ra thì còn thú gì nữa.

— Tôi có nói gì đâu?

— Ngài là đồ hèn nhát, nói rồi chối liền.

Tôi tức uất
người toan
cãi cho ra
trắng, đèn thi
mọi người
« suyt suyt »
âm lên. Linh
bấm tay tôi:
— Thôi im
— nhin là hơn
cả.

Nhìn là
hơn. Anh
chàng lǎm
nhời kia im
rồi, lại đến
lượt ông ngồi
cạnh tôi. Ông
này thỉnh
thoảng lại bắt
tôi trả lời một
câu:

— Tại sao lời nói không ăn với môi
lắp bắp thế?

— Vì là « film double ».

— Phim « đúp-lê » là thế nào?

Tôi cắt nghĩa sơ qua cho ông ta
nghè, nhưng vì ông ta chú ý đến phim
hơn là đến lời tôi, nên ông ta cứ bắt
tôi giảng lại hoài. Tôi bỏ phí mất mấy
đoạn phim hay nhất. Người ngồi sau
tôi lại nói:

— Xin ngài cắt cái thông-minh của
ngài về nhà kia.

Phản thưởng cho sự tử tế của tôi
đấy. Nhưng ông ngồi cạnh vẫn không
tha hỏi:

— Allen chốn đi lúc nãy làm gì có
xu mà diện thế kia?

— Thị bạn tù của anh ta cho... Cho
mấy tờ giấy bạc thôi...

— Nhưng lúc anh ta dỗi lốt thì có
nhớ đến tiền không?

— Sao không?

— Sao tôi không trông thấy?

Rồi như chưa bằng lòng câu cắt
nghĩa của tôi, ông ta còn lầm bầm
hoài:

— Mấy lại lặn xuống nước kia mà,

bạc giấy gấp nước thì nó nát bối nô
ra, còn gì?

Cái bất công của mấy người ngồi
cạnh đối với tôi cũng đáng oán như
sự bất công của loài người đối với
Allen, nên tôi phục và thương Allen
lắm. Tôi nói với Linh :

— Công lý của xã-hội đấy, Linh à.

Tôi có ý nói mỉa trong câu ấy, nhưng
Linh không hiểu tôi, anh đáp:

— Thế mà gọi là công-lý được! anh
thực đáng làm bagnard (người đi đầy).

— Làm bagnard mà can-dảm như
Allen chẳng hay lắm ư?

— Vậy thì anh đi vào bagne mà ô.
Tôi thì còn đợi ít lâu nữa.

— Kia! người quan tòa mặt giàn
guốc kia, anh có ghét không?

— Tôi phục lắm.

— Anh phục?

— Nghĩa là phục đóng giỏi, nghe
chưa?

Lúc ra, tôi bảo Linh:

— Linh à, tôi xem phim này, máu
tôi thực sôi lên trong mạch?

— Voi đùa! Thế thì anh bị chết bό
mất. Nhờ trời, máu tôi vẫn nguội như
thường.

Tôi bàn luận một hồi về cái thống
khό của bọn tù, định làm cho Linh
cảm-dộng, nhưng anh ta chỉ đáp:

— Triết lý của anh chỉ đắng hơn
một xu.

Rồi bước mạnh lên, anh ta thòi sáo
theo điệu bài ca đi đầy mà anh ta tấm
tắc khen là hay và cũng theo điệu bài
đó, anh ta chia verbe être bagnard :

Je suis bagnard (tôi là người đi đầy)

Tu es bagnard (anh là người đi đầy),

Il est bagnard (nó là người đi đầy).

Nous sommes bagnards... (chúng tôi
là người đi đầy).

Tôi biết bạn tôi làm thế để quên
những ý-tưởng trầm- ngâm mà tôi
cũng đương nghĩ đến:

« Chóng ta xuống dưới trần-gian
này, sống ở đời này,...chẳng là người
đi đầy cả hay sao? »

LÊ A.

CÁC BẠN NÊN MUA NĂM

và cō động cho nhiều người mua năm

Tờ báo sẽ đi thẳng
từ người viết đến người đọc.

Lợi cho cả hai bên

Một sái tính nhỏ đủ tǒ rõ: mua
lẻ 52 số = 3 \$ 64. Mua năm 3 \$ Lợi
0 \$ 64 với 0 \$ 36 Phụ-trương vị chi
lợi 1 \$ 00 nghĩa là được trừ 30%
(không kể các lợi quyền khác nǚa).

CÒN NGẮN NGẠI GÌ NỮA

THANH-HÀ-DUỐC-PHÒNG là một nhà
chuyên môn chữa bệnh tình theo cách tối
tân, bắt cứ uặng nhẹ chỉ trong một tuần lễ
là tuyệt nọc, nếu không khỏi sẽ trả tiền lại.
Lậu mồi mắc (étau aigu) dùng số 3. Kinh
niên (étau chronique, filaments, gouttes
matina es) dùng số 7. Giá 0 \$ 60 1 ống.
— Bán đủ các thứ thuốc chữa bệnh tình
và các thứ cao-dan hoàn-án.

— Có phòng riêng để thụ rửa rất vệ-sinh.
Hỏi tại: THANH-HÀ-DUỐC-PHÒNG
HANOI, 55, Route de Hué, 55, HANOI

CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI GHÓ ĐƯỢC
NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT

HIỆU CON VÓ!

1 lọ, 3 grammes 0 \$ 20, 1 tá 2 \$ 00, 10 tá 18 \$ 00

1 lọ, 6 grammes 0 .30, 1 tá 3 ,00, 10 tá 27 ,00

1 lọ, 20 grammes 0 .70, 1 tá 7 ,00, 10 tá 63 ,00

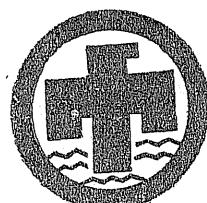

PHÚC-LỢI, 78, Paul Doumer, Haiphong, bán buôn và bán lẻ.

ĐẠI-LÝ: MM. Phạm-hạ-Huyền 36 Rue Sabourain Saigon - Đồng-Đức 64 Rue des Can-

temois Hanoi - Thiền-Thành phố Khách Nam-dịnh - Phúc-Thịnh phố Giả-long Hué.

NGƯỜI CÀO ĐEN THÁP VÀ PEC

Trường dạy... chó

K HỒNG phái là truyện ông Tương Huyền với ông Tchya đâu. Mà cũng không phải là truyện Loa và đàn gà mái của Loa.

Truyện này là truyện chó thật.

Nguyên ở Postdam (Âu-châu) có một trường dạy chó để giải cứu chiến sĩ bị mù lòa. Trường mở đã 10 năm nay. 1.200 con chó học đã thành nghề, và sau khi trúng tuyển một kỳ thi khó khăn, đã cho đi « đưa đường dẫn lối » cho bọn mù lòa.

Thuộc nghề không phải là dễ dàng gì. Phải biết tìm lối mà đi, thấy ô-tô qua thì đứng lại, thấy đường ngã phải biết cắn lèm lên, phải tìm cách lèm lối đưa người mù đi như họ sáng mắt vậy.

Lũ chó ấy thật là những bạn tốt của những người đã vì nước mà hỏng mắt. Biết « đưa đường chỉ nẻo cho bọn mù lòa dễ dà mày ai bằng lũ chó ấy ?

Đó là chó nhân đạo. Vậy dẫu nữ-sĩ bị gọi là « chó yêu ai » cũng chẳng nên mích lòng mà ông Tương Huyền kia kém lòng nhân đạo cũng chỉ đáng thương.

Lại truyện dạy chó

T HEO báo tàu, ở Mân-châu có một thứ hình phạt rất mới, lạ.

Ở thành phố Thâm - dương và Trường xuân có lập trường hình như cái chuồng, ngoài đóng rào bằng cây, trong nuôi một thứ chó rữ. Hễ bắt được bọn nghĩa quân tàu, tức khắc bọn lính Nhật áp giải vào trong chuồng ấy cho chó ăn thịt.

Chó này cũng phải huấn luyện cho thành thực: đầu tiên dốt chó vào chuồng không cho ăn uống gì, để cho thực đói. Chừng đó mới làm bén hai người bù-dìn, một người ăn vận theo lối Nhật, trong đựng gạch và đá sỏi, một người ăn vận theo lối tàu, trong đựng thịt bò, thịt lợn. Bỏ hai người bù-dìn đó vào trong chuồng, chó đòi xúm lai dành xé. Xé người bù-dìn Nhật chẳng được một miếng nào, trái lại, xé người bù-dìn tàu được no nê. Lâu dần, bầy chó lình thụ được một bài học kinh nghiệm, thấy người Nhật thì lảng xa, còn thấy người tàu thì xúm nhau vào cắn xé.

Đó là một cách người Nhật đem rắc mầm văn minh sang Mân: vì chó ấy biết phân biệt người nào là dã-man (người tàu), người nào là văn minh (người Nhật).

— Chuông ơi! bó! Chuông ơi! khồ quá gọi hết hơi mà nó không ra.

Nhung bầy chó kia có tội tình gì !
Khéo luyện thì thành ra « đưa đường chỉ nẻo » cho người mù lòa, khéo luyện nữa thì hóa ra « chó ăn thịt người ».

TÚ-LÝ.

Sống vui và sống buồn

T HEO số báo Tiếng dân ngày 9.5, ông Sû-binh-tử, trong một bài luận thuyết đề là: cái nguồn bi quan bởi đâu mà ra, có bàn về cái thuyết « sống vui » và « sống buồn ».

Ông viết:

— Một ngày thong thả một ngày tiên, ngày nào có rượu say ngày nay. Hai câu ấy có thể làm tiêu biêu cho phái « sống vui » hiện thời ở xã hội ta.

Trời ơi ! nếu ai nhàn nhã, say sưa mà gọi là « sống vui » được, thì « sống buồn » có lẽ đến là đi ngủ mất.

Theo ý ông Sû-binh-tử (chắc ông này có họ hàng gì với cô Sû-câm-binh trong truyện Anh hùng nào) thì người ta phải « vui đê mà sống, chứ không phải sống đê mà vui ». Mà cái vui đó cũng phải cho hợp lý, chứ không được gặp gì vui này, nay quán rượu, mai trường hát, mối vào tiệm a-phiến, xóm bình khang, sòng đèn đỏ...

Lại theo ý ông, thì những người « sống buồn » vi theo ba cái thuyết thuộc về học lý là: vũ trụ học, tâm lý học, thống trị học !

Không biết còn cái gì « học » nữa !

Ở xã-hội ta, từ xưa đến nay không có hạng người nào « sống vui » cả. Vì sống vui là phải hoạt động, sống một cách mạnh mẽ, cường tráng, không có ủy-mị, lù đù được. Phải vui vẻ mà chống lại mọi sự thất bại, khó khăn, không lúc nào ngã lòng, chán nản.

Còn « sống buồn » thì hầu hết là cách sống của người có học — sự buồn ấy không do ở một cái « học thuyết » nào cả, mà do ở hoàn cảnh, một phần, do ở thân thể yếu đuối một phần, và nhất là do ở cái tinh thần ủy-mị, kiều nhược.

Cái tinh thần ấy đã sụi họ ướt mông sự an nhàn, đi tìm những thú vui để qua ngày, đoạn tháng. Câu thơ của ông Trần tuấn Khải:

« Anh ơi, anh sách lại đây, anh ngồi xuống đây, anh soi chén rượu này, anh nằm ngủ cho say, cõi trần thong thả một ngày là tiên ! »

Chính là lời than thở của một người chán nản, kém nghị lực, chí phẫn đấu, muốn an nhàn để tránh mọi nỗi nhọc mệt, khó khăn lở trên đời?

Người « sống vui » đâu có thể, mà ông Sû-binh-tử báo Tiếng dân, nếu không phân biệt được sống vui và sống buồn, tưởng chẳng nên giờ một mó « học » ra, để những kẻ « sống vui » thành vui lếu-láo, và những kẻ « sống buồn » lại thêm buồn nôn nùng !

Thạch Lam

Rõ khéo lẩn-thẩn !

B ÁO ĐUỐC-NHÀ-NAM vừa rồi có trich dăng bản thông kê của « Cuốn sổ xanh » của chính-phủ Nam-kỳ, trong đó có một mục nói về những người tự-tử trong năm 1938.

Đ.N.N. lấy làm lạ một điều, trong năm ấy, người tự-tử đến hơn hai trăm rưỡi, mà hết hơn hai trăm dùng giây thắt cổ, còn một số ít thì uống thuốc độc và trâm mình, chứ không một ai chết bằng súng lục hết.

Rồi so sánh với bên tây, nói rằng bên tây người ta tự-tử bằng súng lục cả, họa mới có kẻ uống thuốc độc, nhảy xuống sông, chứ thắt cổ thì không hề thấy. Đuốc-Nhà-Nam không hiểu sao cách tự-tử người tây với người mình lại khác nhau như vậy.

Tôi đọc qua bài báo ấy cũng phải lấy làm lạ như ông ký-giả Đ.N.N., lấy làm lạ vì sao một việc chả đáng lấy gì làm lạ mà ông ấy lại lấy làm lạ.

Bảo người Annam cũng tự-tử bằng súng lục như tây, sao có người già dở đến thế ? Nói thế khác nào một ông vua đời xưa nghe thấy dân đói mà quở sao chúng nó chẳng ăn cháo, ăn cơm !

Ông cũng như tôi, người thường thì không được có súng lục, há ông còn chẳng biết ? Như thế, ngộ khi ông hay tôi muốn tự-tử một cách sang trọng như người tây, lấy súng ở đâu ?

Mà không kẽ cái luật cấm ấy nữa, một khầu súng lục thường cũng đến 20\$00, thì chúng mình là dân nghèo, mua làm sao cho nổi ?

Ai cũng biết rằng cái nghiệp chết thắt cổ có hơi hèn một chút, nhưng vì không có tiền mà muốn sang trọng như người ta sao được ?

Săn cái giây thắt lưng trong mình, hay cùng lầm thì vớ cái giây gò đó cũng được, miễn xong việc thì thôi, chắc ông hay tôi đến hồi đó rồi cũng phải nghỉ như thế.

P. K

TỰ - LỤC - VĂN - ĐOÀN MÃY VĂN THƠ'

CỦA THẾ-LŨ

In có hạn và thật có vẻ mỹ thuật, mỗi cuốn giá 1\$00, tiền cước gửi 0\$20. Trả tiền trước bằng ngàn phiếu 1\$20 gửi về: Ông Nguyễn - Tường - Tâm

N° 1 Boulevard Carnot
Bao nhiêu người gửi tiền mua thì in bấy nhiêu.

Ngoài ra không bán.

Không gửi theo cách linal hóa giao ngầm. Thu mua không kèm ngàn phiếu thì coi như là không có.

Quyển nào cũng có chữ ký của tác giả

THUỐC LÂU HỒNG-KHÈ

Bệnh lâu mót mắc phả, hoặc bệnh đà lậu chưa rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nảy, lại thấy trong nước tiểu có vẫn, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đà mau khỏi, lại không công phật, nên được anh em chị em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lâu Hồng-Khè. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lén soái, nóng rét, đau xương, rát thịt, rúc đầu, nổi mề-may, ra mào gà, hoa-khè, phá lợ khấp người, uống một ống thuốc là kiến-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quý bà lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giây-thép đến tận nơi.

HỒNG - KHÈ & DUỐC - PHÒNG

38, Route de Hué (số cửa chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ HỒNG-KHÈ — M. Đức 73, Belgique, Haiphong — Ich-sinh-Đường 190, phố Khách, Nam-định — Xuân-Hải 5, Rue Lac-sơn, Sơn-tây
Phúc-Long 12, Cordonnier, Hai-dương — Bát Tiên, Maréchal Foch, Vinh — Bát Tiên, Paul Bert, Hué — Bát Tiên, Tourane marché — Rue Marché Nha-trang
Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao Saigon — Có đặt đại-ý khắp ba Kỳ — Ai muốn nhận làm đại-ý xin viết thư về thương lượng.

CHIẾC VÒNG HUYỀN

Hồ-Ngọc vợ Như-Hiền đi chơi quanh trại.

Ánh mặt trời lách qua khe lá rậm các cây, đặt lên mặt đất những vết nắng vàng rung rinh. Nàng đợi chồng về, lòng êm-dềm nhưng buồn bát ngát như khi ta vui mừng đầy đủ mà nhớ tới những buổi bình minh cũ.

Chồng nàng là người tài có, đảm có, cả vùng Hồi-hồ khâm phục, đến cả Kiều-linh-Công cũng kính trọng, mấy lần đến tận nhà du, nhưng lần nào cũng thất vọng ra về.

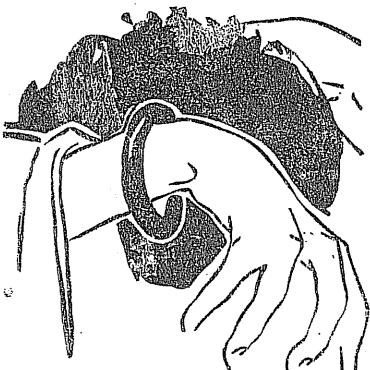
Kiều-linh-Công thường tự hỏi :

— Tiền tài, chức tước đều không sai được lòng chàng, ta không đáng làm chủ chàng, sao chàng không tìm người nào tài giỏi hơn ta mà theo phục để tiến thân, hay tự xoay lấp lấy một cơ đồ cho được giàu sang sung sướng có hơn là đề phí bỏ cả một đời tài cán kia đi không?

Hồ-Ngọc mấy lần cũng hỏi chồng sao không tìm kế tiến thân, cứ yên chịu cảnh nghèo nàn mãi. Chàng chỉ trả lời vắn tắt :

— Ta không giàu thừa thãi, cũng không nghèo đói khổ sở, ta không có ai trên đầu mà ta cũng chẳng ở trên đầu ai, ta mến người quanh ta, người quanh ta lại mến ta, Hồ-Ngọc yêu ta, ta lại yêu Hồ-Ngọc, Hồ-Ngọc còn muốn ta làm gì nữa? Hay muốn ta cũng sưng Bá, sưng Vương như kẻ khác?

Hồ-Ngọc vừa đi vừa nghĩ, ra tới cái hồ bán-nghẹt đầu vườn, nàng ngồi xuống cạnh bờ, má ửng hồng, hai mắt say đắm nhìn lên mặt cỏ xem đàn bướm chập chờn bay hòa nhịp với tiếng ve ca; gió từng luồng nhẹ bập bồng từ đâu đưa lại hiu hắt đượm hương thơm, làm nàng quên hết cả những ý nghĩ băn khoăn. Nàng chỉ còn biết mình là đẹp, được chồng yêu, đời nàng đang êm đềm sung sướng.

Mấy bông hoa thơm lá loi nấm vào lòng nàng, nàng sẽ ngắt cài lên mái tóc rồi nghiêm minh ra mặt cười với bóng. Bóng tiếng ngựa đằng xa đưa lại, nàng ngay người lên, lấy tay vén ra đằng sau những chiếc tóc mai rủ bờ phờ xuống má, tươi cười nhào xuống mặt hồ một lần nữa rồi đứng dậy đi ra cảng, lầm bầm :

« Như Hiền đã về ».

Hai cánh cổng không then bỗng bật tung ra, một người trên mình ngựa bay vào trong vườn cùng với một luồng gió nặng mùi bùn, đến trước mặt nàng ngừng lại.

— Ta là Linh-nhị tả Nguyên soái của Kiều-linh-Công vừa thắng được Tư Lẽ ở mặt trận Tam-tường, nay chỉ còn đuổi bắt lấy nó là xong công. Ta biết nó chốn vào đây, vậy ở chỗ nào nói mau ta rõ, không thì tính mệnh thi át không toàn.

Nàng, tay vẫn nghịch lưỡi gươm diêm nhiên nói :

— Còn ta là Hồ-Ngọc, vợ Như-Hiền. Các ngươi có gan thì cứ việc vào trại ta mà sao-sục.

Nói đến tên Như-Hiền, bọn quân quan đều nhu mì cả lại, riêng có Linh-nhị bức túc, nét mặt cau có, ướm gươm vào cổ Hồ-Ngọc cố nạt thêm, nhưng nàng vẫn thản nhiên cười :

— Ta biết trước rằng ngươi chẳng dám chém vì ngươi biết Như-Hiền, chồng ta là ai rồi.

Nàng chỉ vết máu be bét trên mình ngựa của Tư Lẽ bảo tên lính đứng gần đó :

— Người không biết rằng ta với Như-Hiền cùng không ưa trông thấy máu hay sao ?

Tên lính lấy ngay vật áo mình lau vết máu đi, rồi cả bọn đưa mắt nhìn nhau sửa soạn quay ra.

Linh Nhị ưa gươm vào vỏ, ngâm nghĩ lầm bầm, bỗng mặt tươi cười như vừa tìm được một kế gì hay, gọi người đem một vuông nhiễu diều giải lén mặt đất trước mặt Hồ-Ngọc, rồi đem những nén vàng vừa vo vét ở dinh Tư Lẽ, từ từ, từng nén một, đặt vào đó mà dỗ nàng :

— Phu nhân nhìn đây này, nếu phu nhân cho tôi biết Tư Lẽ ở đâu, của này sẽ về phu nhân cả.

Đống vàng đã to mà Hồ-Ngọc vẫn đứng dung yên lặng.

Linh Nhị chán nản sắp đứng dậy chợt gặp mắt Hồ-Ngọc nhìn vào chiếc vòng huyền trong bao châu báu, bèn cầm đeo vào tay nàng. Nàng ngầm nghĩa, ướm vào tay, quên cả những người đứng quanh mình chăm chú nhìn cái mầu đen nhánh của chiếc vòng làm tăng cái mầu da hồng trắng của nàng lên.

Linh Nhị nói :

— Phu nhân bảo chúng tôi Tư Lẽ chốn ở đâu thì cái vòng ấy về tay phu nhân với những nén vàng này đó.

Hồ Ngoc lưỡng lự hồi lâu, ngắm

đi ngắm lại chiếc vòng mài, rồi như sợ không thể trống trọi với sự cảm dỗ, đưa mắt nhìn trộm lên cày thóc trong nhà ngang, định lụt trả chiếc vòng huyền xuống đống vàng trên mặt cỏ, nhưng Linh Nhị đã bắt gặp luồng mắt của nàng, không dè nàng kịp suy nghĩ nhất định gì, hô quát chạy thẳng tới đó.

Bọn quan quân tìm tòi chẳng bao lâu kéo được Tư Lẽ ra.

Còn Hồ-Ngọc, hơi sững sốt nhìn bọn Linh Nhị sắp sửa ra, tay mân mê chiếc vòng chẳng biêt định tri ra sao và cũng chẳng hiểu mình có trách nhiệm gì không ?

Lúc Linh Nhị dắc trí, soa tay sửa soạn kéo quân ra thì Như Hiền vừa về tới cảng.

Chàng thấy quân lính đầy vườn, hỏi :

— Các ngươi vào nhà ta có việc gì thế ?

Linh Nhị xưa nay vẫn không ưa cái chủ nghĩa vô quân của Như-Hiền và bị cái dáng điệu dũng dưng với cả công danh phú quý của Như-Hiền tủi lụy luôn, không bao giờ có cơ hội trả miếng, nên thừa dịp trả lời Như Hiền một cách nhạo khích rằng :

— Chúng tôi đuổi bắt Tư Lẽ cho Kiều-linh-Công để lấy trọng thưởng, lúc gần lở việc, may gặp được phu nhân ở đây nên công lại được hoàn thành.

Rồi, mai-mỉa, Linh Nhị trả đống vàng óng ánh dưới ánh mặt trời hung đỏ buổi chiều hôm trên mặt cỏ xanh tòe tiếp :

— Chúng tôi vẫn biết công phu nhân ở đây không phải là nhỏ, nên đã định phần trước cho phu-nhân và ngài rồi, kia kia.

Nói xong, Linh Nhị rục quân kéo Tư Lẽ đi. Tư Lẽ vừa đi, vừa quay lại trách :

— Ta tưởng Như Hiền khác thường, cứ yên tâm rằng đã ăn náp được dưới mái nhà kẻ trưng phu, ai ngờ ta lầm to — vợ chồng nhà ngươi cũng như các kẻ khác thôi, thấy vàng là tối mắt, chẳng còn biết gì nữa....

Nhưng câu nói mỉa-mai của Linh Nhị cùng những lời trách móc của Tư Lẽ ném vào mặt chàng chẳng khác gì những câu thóa mạ nhục nhẫn mà chàng phải nghe như người có tội.

Chàng nắm chặt lấy chuôi gươm, rút gươm ra gắp khỏi vỏ, Linh Nhị tái hán người đi cùng với đặt tay vào cán gươm đeo bên lưng.

Nhưng Như Hiền là một người vỗ tướng biết tự nén mâu túc, không bao giờ làm quên hết lẽ phải: liều thân đánh... tháo Tư Lẽ, chàng đã chẳng mua chuộc lại được cái thanh danh của chàng mà lại còn như mưu mô can thiệp vào những sự cạnh tranh của người đời mà chàng xưa nay cho là nhỏ nhen, vẫn khinh bỉ, không thèm để ý tới.

CHO'I XUÂN

Chơi xuân, nếu vướng phải gai, Xin mời lại số mười hai Sinh - Tù...

Số 12 Sinh - Tù, nếu không nói chắc ai cũng biết: đó là hiệu LÊ-HUY-PHÁCH, một hiệu thuốc lớn và có tiếng nhất xưa nay. Hiệu ấy có buồng riêng để thí-nghiệm bệnh Lậu, Giang-mai, Hạ-cam và nhện chữa những bệnh ấy, không khỏi không lấy tiền... Hiệu ấy sẵn lòng chỉ-dẫn những căn - nguyên và cách chữa các bệnh cho những người không biết và có ít tiền... Các thứ thuốc của hiệu ấy, đều đã phân-chất (analyser), và nhiều người công nhận là không đâu có những thuốc hay như thế. Mỗi buổi sáng, chủ-nhân hiệu ấy, sẵn lòng xem mạch giúp cho những ai có « bệnh nghi-ngò » muốn hỏi, và trước khi muốn chữa. Ở tỉnh xa, muôn hỏi điều gì, cứ biện thư về: LÊ-HUY-PHÁCH 12 Sinh-Tù Hanoi, là hiệu ấy trả lời ngay nhưng phải định tem năm xu, và nếu muốn dùng thuốc thì hiệu ấy sẽ gửi cách linh-hóá giao ngàn (contre remboursement).

CẨM BẠCH

Như Hiền lại tra gươm vào vỏ, chừng chừng nhìn vợ rồi lại nhìn bọn quan quân nhộn nhịp kéo ra cổng, máu túc trào lên cổ, nghẹn ngào không nói được nửa lời. Mắt chàng đỏ ngầu, sáng quắc lên, khiến Linh Nhị phải rùng mình đoán trước rằng thế nào cũng sẽ có một sự phi thường gì xảy ra, vì đôi mắt của Như Hiền long lanh như hẹn hò với mọi người rằng chàng sẽ thi hành một việc gì quả quyết, rửa sạch hết những vết bùn làm nhơ bẩn cái giá trong triều thanh danh của chàng.

Tiếng chân ngựa dần dần xa. Như Hiền bị khỉ túc uất lên tắc họng. Chàng khạc đờm ra nhô xuống hồ cho dễ thở — vợ chàng kinh ngạc nhìn lên mặt nước thây máu đỏ ngòm hẳn một quang.

Chàng như người mất vía ngã ngồi xuống cỏ lịm người đi.

Hồi lâu, chàng thấy một vật giêm ái ngã vào ngực mình, chàng cúi xuống thấy mặt vợ, hai mắt đầm lệ nhìn chàng, đau đớn.

Chàng sẽ ôm vợ vào lòng không nói gì, chỉ lầm bầm một mình:

— Tôi nghiệp Hòe-ngọc.

Hòe-ngọc không hiểu sao, từ đó chồng nàng không hề nhắc tới truyện cũ, lại âu yếm mình một cách khác thường.

Chồng nàng bỏ hết công việc, nhăng cả việc kiếm cung săn bắn, lúc nào cũng quần quật lấy nàng.

Hai đêm liền, khi truyện trò với chồng đã mệt, nàng thiếp ngủ đi, lúc giật mình mở mắt thức dậy lại thấy chồng đang gióng đèn ngồi nhìn mình ngủ.

Nàng được chồng chiều chuộng nũng nịu quá đỗi, lâm khi cảm động ứa nước mắt nhưng lúc đó, Như Hiền lại ôm nàng vào lòng, vỗ về, âu yếm lấy vạt áo lau hết những giọt lệ chan hòa trên má nàng đi.

Nàng sung sướng quá đến nỗi cứ tưởng là ảo mộng, không dám tin là sự thực.

Đến đêm ngày thứ ba, nàng đương thiu thiu mơ đến những hồi ức âu yếm buổi ban ngày, bỗng thấy cô ai ôm mình dậy. Nàng tỉnh giấc thì gặp chồng đã nâng nàng lên, tay cầm chiếc xiêm đỏ mà từ ngày e懦 đến giờ nàng không giở đến nữa.

Nàng ngạc nhiên hỏi chồng vì lẽ gì hông không lại đem chiếc xiêm ấy ra và đánh thức nàng dậy.

Chồng nàng nói:

— Hôm nay, Kiều-linh-Công mở hội để mừng trận thắng ở Tam-Tường ta muốn Hòe-ngọc cùng đến dự.

Nàng tươi tỉnh đứng dậy đi vào buồng tắm — chồng nàng đã để nước tràn thơm ngào ngạt sẵn cả đó rồi.

Nàng tắm rửa, xiêm áo chỉnh tề xong, mở cửa cùng chồng đi ra.

Một cơn gió mạnh làm gãy cành khô, rơi lên vai nàng, nàng giật mình lui sát vào chồng. Hơi người của Như Hiền nóng lan sang nàng, làm nàng lo ngại muốn để tay lên trán chồng xem chồng có sốt không, nhưng Như Hiền lấy tay nóng đâm mồ hôi kéo tay nàng ra khỏi chồng đi lên con đường đang mù mịt dưới sương đêm.

Sáng hôm đó còn mờ tối, Kiều-linh-Công truyền lệnh cắt đầu Tư Lẽ để mở hội.

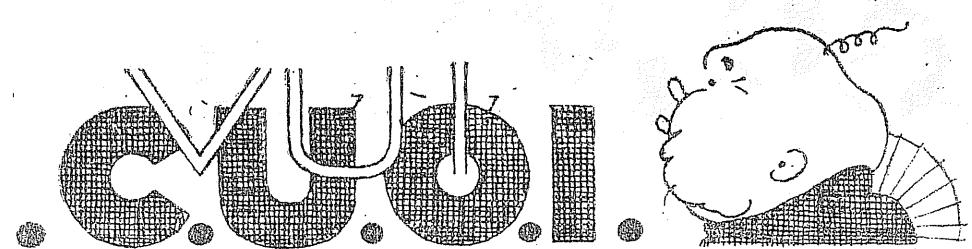
Linh Nhị cùng linh tráng đưa Tư Lẽ ra bãi cỏ trước cửa trại — lúc tới cái cọc tre giồng hôm trước để buộc Tư Lẽ thì thấy chiếc cọc ấy có lụa trắng phủ kín mít.

Linh Nhị lật lên thấy ngay dưới chân cột thây Hòe-ngọc, một mũi tên cắm ngay nằm lăn trên mặt đất gữa những thoi vàng rơi bừa bãi cùng với vuông nhiều điều và cái vòng huyền.

Người ta sôn sao đi tìm Như Hiền thì thấy chàng trên đỉnh núi Lộc-bình yên lặng ngồi dựa vào một tảng đá lớn, mắt đầm đầm nhìn về phía vợ chết, kiềm cung gãy tan tành dưới chân.

Người ta lại gần, sờ vào người chàng thấy tạnh toát và có một điều, ai cũng lấy làm lạ hơn hết là: lần đầu người ta được trông thấy hai giọt lệ long lanh đọng ở mắt chàng.

T. BÌNH LỘC

Võ danh

I. Có hai anh cùng giết người, bị sứt tử một ngày: nghĩa là bị đem ra bờ biển thắt cổ.

Anh trước vừa bị cho cổ vào thông lồng, vừa bị dây ra biển, thì giày đứt, rồi xuống biển rồi bơi đi mất: trốn thoát.

Anh thứ hai nhìn theo bạn đồng đảng một lúc lâu, rồi nhân khi sắp đến lượt mình, ném lấy áo chủ linh mà dặn rằng:

— Lần này, bác có lẩy giày thì lẩy cái giày cho thật chắc... Tôi không biết bơi.

II. Một nhà văn-sĩ có nuôi một đứa người làng làm đầy tó, ngày ngô lại lười biếng không biết đến đâu mà kể. Một hôm sắp đi có việc cần, mà có đội giày mãi nó không đánh, để mốc ra, liền giận mắng:

— Mày không đánh được thì thuê một thằng nhỏ nó đánh cho.

Sáng hôm sau, nhà văn-sĩ thấy một thằng nhỏ là mèo buring thau nước vào, ngạc nhiên gọi đầy-tó ra hỏi:

— Đứa nào thế mày?

— Bầm, dây là thằng nhỏ, cậu vừa bảo con thuê hôm qua.

Nhà văn-sĩ đã toan nỗi giận, lại thôi. Thêm thằng nhỏ cũng không tốn bao nhiêu, lại được việc cho mình, liền cho nó ở.

Như thế được ít lâu ổn thỏa lắm. Bỗng một hôm thấy thằng người nhà

bưng lên, chứ không phải thằng nhỏ, ngạc nhiên hỏi:

— Thằng nhỏ của mày đâu?

— Ôi thôi! cậu đứng nhắc đến nó làm gì! Con vừa tống nó ra cửa — nó lười quá, không sao chịu nổi được.

III. Một ông nhà giàu thường tần đất rồi đem bán để kiếm lời. Một hôm có người lạ mặt đến xin việc làm: ngài cứ dùng thủ tôi một tháng thì biết. Nghề bán hàng thì tôi giám cả gan nói rằng: tôi giỏi nhất trần đời.

—Nhưng việc bán đất thì ông có thể không?

— Không còn phải nói. Tôi đã bảo: tôi là người bán đất, làm gì cũng giỏi nhất thế-gian. Dám nói quyết.

Ông nhà giàu ngẩn ngơ, song nghĩ cứ để người này làm thử, mình cũng không thiệt gì, liền bảo:

— Đây tôi có miếng đất to ở trên tỉnh Thái, bây giờ muốn đem bán làm mười miếng — ông lên dây, cố làm cho xong việc.

Ông này vui mừng lắm, lúc ra đi cũng nói nhắc lại một lần:

— Ông cứ yên tâm, thế nào cũng xong. Việc gì chứ việc bán đất thì tôi giỏi nhất thế-gian này.

Ngày qua tháng lại, ông nhà giàu biệt tăm tích. Mãi hai tháng sau mới thấy người kia lại, trông tiêu điều ủ rũ lắm. Ông nhà giàu hỏi:

— Thế nào ông?

— Thưa ngài, tôi nhầm. Ngày trước tôi có nói với ngài rằng tôi bán đất giỏi nhất thế-gian, nhưng chính ra tôi mới đến bực nỗi. Người bán đất giỏi nhất thế-gian là người đã bán cho ông miếng đất đó.

— Chiều hôm qua chị đến chơi tôi phải không?

— Không!

(Ngày thơ) — Lạ quá! Không biết là ai mà thằng nhỏ nó bảo có một cô mặt choắt bằng hai ngón tay chéo đến hỏi tôi lúc 5 giờ chiều hôm qua.

NHÀ MÁY GẠCH HIỆU

HU'NG - KÝ

có đủ các thứ máy móc tối tân để làm các thứ gạch ngói rất tốt có thể đi lên trên không vỗ

HU'NG - KÝ

SỐ 8, PHỐ CỬA ĐÔNG HÀNG GÀ, HANOI — GIẤY NÓI SỐ 347

NHÀ MÁY LÀM CÁC THÚ GẠCH TÂY, NGÓI TÂY

CÁC THÚ GẠCH NGÓI HIỆU

HU'NG - KÝ

Đều làm bằng đất xanh và đất

xét trắng rất tốt mà bán giá rất hạ

TRUNG BÁO

Các ngài kéo nhau đi về

Kể từ ngày cũ bảng Hoàng về, ông Nguyễn-văn-Vĩnh giám đốc và ông Phạm-huy-Lục chủ bút báo Trung-Bắc Tân-Văn cũng lục tục kéo nhau đi về nốt, để tro lại có ông Nguyễn-văn-Luận đứng lên kiêm cả hai chức giám đốc và chủ bút. Hai ông Vĩnh, Lục chắc bụng bảo dạ: Ta ở đây vô ích, vì có cũng như không. Tôi cũng bụng bảo dạ: Hai ông ấy nghĩ thế mà chí phải.

Thế là báo Trung-Bắc đổi mới; già hóa trẻ. Thế là mất một tờ báo cổ, tôi buồn rầu trá hai hàng lệ. Nhưng ông Hif-Đinhf chợt trông thấy tôi, vội reo lên: Tôi Hif-Đinhf, tôi còn đây! Rồi ông nhìn tôi cất tiếng cười... Tôi thấy thế lại càng khóc già!

N. L.

Tờ báo Cùng bạn.

Tờ «Cùng bạn» trong Nam, sau một thời kỳ đình bản, lại sắp sửa chỉnh đốn lại đề ra góp mặt với các bạn đồng nghiệp.

Trong tờ «chương trình tặng không», tôi vui lòng trích ra một đoạn này:

«.. không có báo phô thông thường thức cho phần đông đọc. Báo của ta không chuyên những khoa thiết thực và những món còn ích về các phương diện nhu yếu cho tất cả các hạng người trong xã hội — Tư tưởng và văn chương của báo chí nước ta lại không phô thông thích hợp cho các hạng người.

«Chúng tôi sẽ hết sức theo cách làm báo của người Áu, Mỹ mà chủ trương tờ «Cùng bạn» này».

Thật là một chứng triệu tốt rằng các nhà làm báo ta đã biết chú trọng về đàm bình dân trong nước. Tôi mong «Cùng bạn» sẽ đạt được tới mục đích ấy.

Giá mua báo, «Cùng bạn» chia ra làm ba hạng: giá thường 5p20 một năm, giá tri kỷ 7p00 một năm, giá ân nhân 10p00 một năm.

Theo giá như vậy, chắc tờ «Cùng bạn» không được nhiều tri kỷ và ân nhân cho lắm. Trái lại nếu giá tri kỷ 1p00, ân nhân 0p50 thì chắc chẳng thiếu gì ân nhân và tri kỷ.

Thạch Lam

Nói suông.

Muốn khỏi khát thì uống nước, muốn khỏi đói thì ăn cơm, muốn tránh nắng mưa thì làm nhà mà ở, muốn khỏi nóng lạnh thì lấy quần.

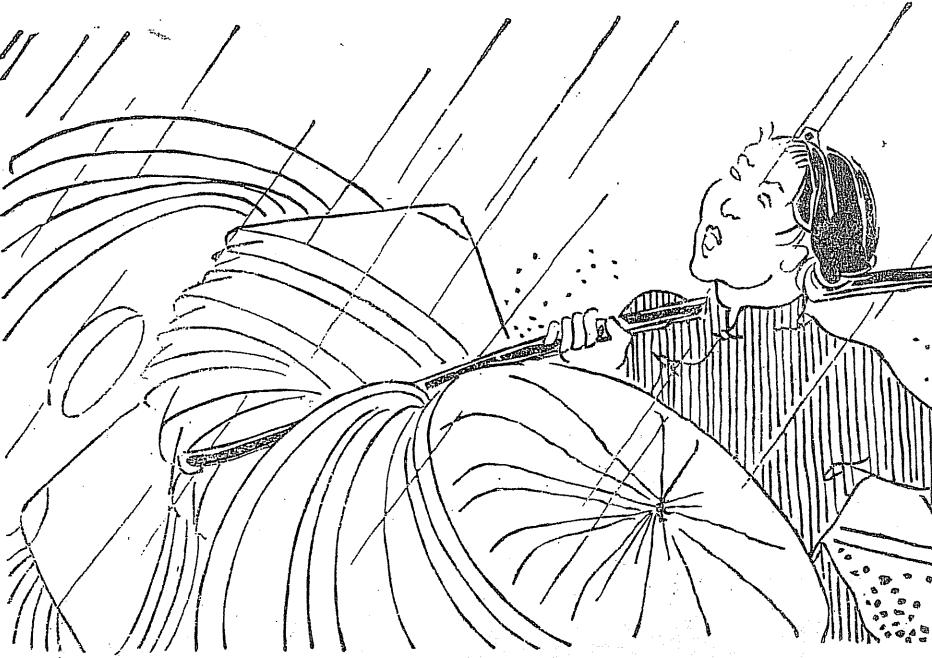
Không biết ngoài những cái ấy, ta còn ăn những thứ gì khác nữa mà cũ dạy chỉ ăn thế cũng đủ bồ. Ước sao ngày nào dân ta cũng được chứng ấy thứ mà ăn!

«Ta có the, có linh, có bǎng, có nhiều cǎc, có sa, có lụa, có vải, v. v., ta mặc những cái ấy cũng đủ che mình, đủ ấm, đủ nhã kia mà!»

Thật là chí phải: ta còn đòi mặc những thứ gì nữa?

«Ta có gỗ, có tre, có luồng, có nứa, có gạch, có vôi, có ngói, có lá, có cói, có ranh, v. v., ta xây dựng nhà cửa bằng những cái ấy cũng đủ che nắng, tránh mưa kia mà!

Tre, nứa, ranh, cói thì làm nhà là gạch, vôi, ngói thì xây nhà gạch — ta có cả nhà lá lắn nhà gạch, còn muôn đòi gì nữa?

áo mà mặc — đó là những điều mà ai ai cũng biết.

Nhưng cũ cũ Dương bà Trạc lại tưởng rằng chỉ có một mình cũ biết, nên trong Văn Học tạp chí số trước, cũ đã diễn giải trong một bài luận thuyết dài.

Đến Kỳ V. H. số này, cũ lại luận rằng:

«— Ta làm thế nào mà tự cứu được ta? Ta tự cứu ta bằng cách gì?

Không có gì khác là ta chỉ ăn, chỉ mặc, chỉ dùng những cái của ta có mà thôi.

Ta có gạo, có khoai, có đậu, có đường, có tôm, có cá, có bò, có lợn, có gà, có vịt, có rau, có trái. v. v.... ta ăn những cái ấy cũng đủ bồ da ống thân thê kia mà!»

«Ta có đồ sứ, đồ mây đồ gỗ, đồ sơn, đồ đồng, đồ cẩn, đồ thêu, v. v., ta sắm những cái ấy cũng đủ mọi vật cần dùng và bày biện trang sức cho ta kia mà!»

Sắm chừng ấy thức là đủ lắm rồi, ai còn bỏ tiền sắm cái gì hơn nữa?

«Cái phương thuốc cứu cấp để chữa cái nạn kinh tế ở xú minh chỉ có thể là kiến hiệu ngay — khởi tử hồi sinh lập tức vây!»

Vậy mà từ xưa tới nay, người minh chưa nghĩ tới vậy mà ăn thịt cá, mặc lụa vải, ở nhà gạch, sắm đồ sứ, đồ gỗ, đồ thêu, người minh còn chưa lấy làm bồ, làm ấm làm sang, làm đủ còn như chưa lấy làm vừa lòng, đề đến nỗi người ưu thời, mãn thế như cũ cũ Trạc phải ân hận, băn khoăn mà luận thuyết! đề đến nỗi độc giả Văn Học tạp chí phải ôm bụng mà thở dài.

Thạch Lam

GIỌNG NƯỚC NGƯỢC

VQ'

(Bài hát này làm để đối với nó chẳng ra gì...) Tác-gi

Xinh thi ròn, xinh

Cái con vợ anh, n

Trông ngon con mắt,

Cái khoe điểm tra

Thướt tha quần trắng

Rất mực tiêu-thư

Son bôi, phấn trát, s

Công việc nhà, n

Anh ra khỏi ngõ, nô c

Tô-tom, sóc-đĩa, l

Túm nǎm, túm bầy n

Có một đôi lèn, nô

Tiền chi nội trợ, nô n

Rồi nô nã xu, cắn

Cầm, cối, bán, chác, x

Anh nghĩ cái thân

Kéo cây trả nợ, chuộc

Anh tiếc cái công

Lao tâm, khổ tri năm

Luống trông mon

Một tay nó phả, cơ d

Khốn nạn thân

Chồng xây, vợ phá,

Anh nói ra, e ch

Cắn răng mang lấy c

Hở môi ra, xấu t

Già mồm qua cái, n

Nó giở vân-minh

Nó đe một hai lì-dị l

Số chẳng ra gi

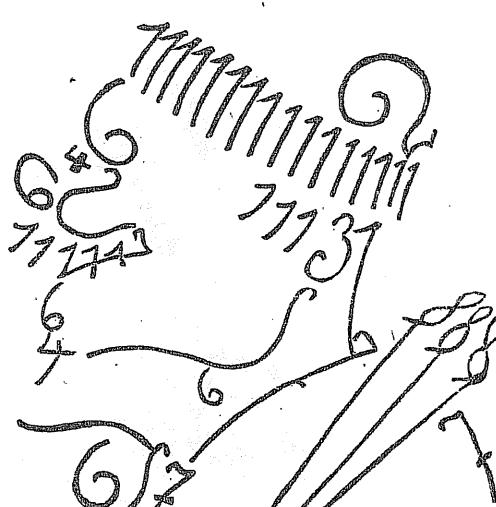
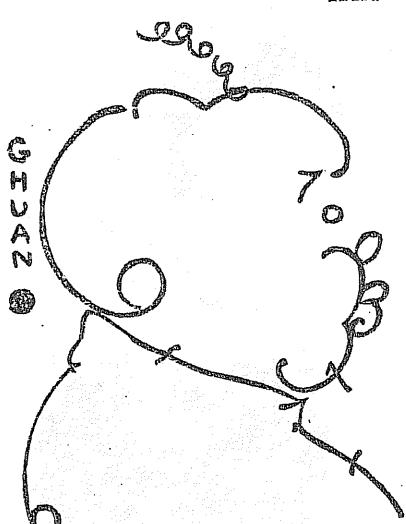
Ấu dàn đóng cửa, r

Anh tảo cái thân

Cầm gan giận lão T

Chẳng thà trọn l

XẾP CHỮ SỐ

Lý Toét (lần này có đội khăn) gấp Xâ Xê.

MỞ VÀO NGÀY 8 MAI 1934

NHÀ HỘ - SINH VÀ DƯƠNG - BỆNH

của Bác-sỹ NUYỄN VĂN - LUYỆN và Bác-sỹ PHẠM HỮU - CHƯƠNG
30 Rue Bourret 167, Boulevard Henri d'Orléans, đầu ngõ Trạm mới, Hanoi

Nhà thương nhận người đẻ và người ốm nằm riêng từng buồng. Mọi sửa sang rất rộng rãi, sạch sẽ, lịch-sự. Có đủ khí-cụ để chữa thuốc và đồ đẽ khô.

Có chiếu điện-quang (Rayons X) và chữa bệnh bằng điện.

Có hai bác-sỹ và hai cô đỡ ngày đêm trông nom rất cẩn-thận.

Bác-sỹ Luyện vẫn tiếp bệnh nhân ở nhà cũ (8, Rue de la Citadelle),

nhung đến thăm bệnh luôn ở nhà thương.

Bác-sỹ Phạm Hữu Chương sẽ ở luôn trong nhà thương, và có phòng thăm bệnh riêng ở đây

TRẦN - ĐÌNH - TRÚC

LUẬT-KHOA CỦ-NHÂN ĐẠI HỌC-ĐƯỜNG

PARI. CỔ-VĂN PHÁP-LUẬT

Số 5, Hàng Da cũ, Rue des Cuirs

(cạnh bến chợ Hàng Da, Hanoi)

Việc kiện-tụng, làm đơn, hợp-đồng, vân-tụ.

Đòi nợ. Mua, bán, nhà, đất. v. v....

Lệ hỏi pháp-luật: mỗi lượt 1 đồng

Ở xa xin gửi mandat

KIỀU ÁO M

Hiệu KIỆN-KHANH,

chuyên môn chế kiều áo

phụ nữ kiều mới và kiều

đến may vì kiều mẫu dâ

do toàn phụ nữ chuyên

rãi, cửa hàng tinh mịch,

Có giày học cắt và khâu

LỤC G

NG Nguyễn - khắc - l
chẳng có việc g
bèn di dịch thuật. Ngu
trước tác được thì ng
mà dịch không vỡ, kh
người ta thuật, thế cù
chứ sao?

Trong cuốn « Lục già » (quyển thứ tám) tình cờ
ra coi, dịch - thuật - giả k
chỉ dịch thuật mà thôi: c
định bàn cho ta nghe n
bàn này có giá trị khiết
thứ duyên thâm. Đại đế

«... Khi đọc đến những
đại đế như những hồi trê
giác phải bắt buồn cười,
chiều chán ngán, chán ch
rija...»

Nếu ông định nói về vă
độc - giả ai cũng đồng ý v

Thỉnh thoảng, sợ nhữn
kia chưa đủ duyên, ông
duyên vào đó bằng mấy
đảng truyềun tụng:

Nhục này sướng mắng
nhân cách)

Giàu sang như thế, giàu
(võ lêm sỉ)

« Võ liêm sỉ » và « mắng
là những tiếng ông mắng
truyện đó, chứ không ph
của ông đâu, độc - giả chí
hay mắng lắm:

Cũng dời áo mũ râu mà
Ngàn năm để tiếng mặt
Ông than nữa:
Vật người quanh quần
Biết hình, biết tượng,

Nghe thực hùng hồn
quá đi mất!

Dịch thuật giả lại có
mía-mai pha trò đến lý tí
câu trả về ngôn ngữ, c
trong truyện. Ông thường

Ban đêm mãi

Khi Phong-Hoa đầu tiên đăng bài
phóng-sự « Hanoi... ban đêm »
các đồng nghiệp quốc ngữ ở đây đều
nhao nhao nỗi lên phản đối, ai nấy
đều than phiền cho luân-thường đạo
dức và phong-hoa suy đồi.

Những sự thản phiền ấy có một cái
kết quả hay là làm cho các đồng-nghiệp
theo nhau bắt chước Phong-Hoa cả:

Báo Đông-Phương đăng bài « Những
đêm tối ở Hanoi ».

Báo Rạng-Đồng đăng bài « Một đêm
trăng ».

Báo Tân-Thanh đăng bài « Đời truy
lạc ».

Báo Thanh-Niên đăng bài « Hai-
phong ban đêm » và « Huế ban đêm ».
Rồi đến báo Nhật-Tân cũng đăng bài
« Trăng gió Hương bình » hay là « Những
đêm khuya ở Huế ».

Này, các bạn đồng-nghiệp nên cần
thận! Nếu cứ đêm tối, đêm trăng và
đêm khuya mãi thì có ngày các bạn
thành ra tối tò mò hết cả.

Thạch Lam

— Đấy bu mày ngầm mà xem. Giấy thép đi chóng lá. Cái giấy này c
cả ở tận trong Saigon gửi ra mà đến tay mình hò còn uốt.

— Thôi chết rồi! Giời mưa to mà nín lại quên không mang nón!

GIỌNG NƯỚC NGƯỢC**HÁT XÂM****VỢ QUÝ**

(Bài hát này làm đối với bài hát cõi « Cái thằng chồng em
nó chẳng ra gì... » Tác-giả không có ý ám chỉ riêng ai cả.)

Xinh thi ròn, xinh thi ròn...
Cái con vợ anh, nó tốt mĩ, xinh ròn,
Trông ngon con mắt, trông mòn con ngươi.
Cái khóa điểm trang, nó đúng vở tân thời:
Thướt tha quần trắng, áo mùi, khăn thùa.
Rất mực tiêu-thú « ái-ố mì-miều »,
Son bôi, phấn trát, sorm cát-tiêu nó chỉ nhởn nhơ.
Công việc nhà, nó duen-đoảng thờ-ơ,
Anh rã khỏi ngõ, nó cũng phất pho đi họp đám,
Tổ-tôm, sóc-đĩa, lại tè-bán,
Tum nǎm, tum bầy nó đánh tràn cung mắng.
Có một đôi lòn, nó đèn rip mà thua cay,
Tiền chi nội trợ, nó nő danglay nướng vèo...
Rồi nó nã xu, cắn-nhắn eo-sèo,
Câm, cõ, bán, chác, xoay lòn quanh eo.
Anh nghĩ cái thân anh quả kiếp con bò
Kéo cáy trả nợ, chuộc đồ bát phen.
Anh tiếc cái công anh chật-vật kiêm tiền,
Lao tâm, khô tri năm phiền bâng lo.
Luống trông mong quả bột nêu hò.
Một tay nó phả, cơ đồ tan-hoang.
Khốn nạn thân anh, chẳng khác con dạ-tràng,
Chồng xây, vợ phá, giang van di dời.
Anh nói ra, e chúng bợ chê cười,
Cắn răng mang lấy cái nợ đòi cho cam.
Hở môi ra, xấu thiếp hò chàng,
Già mồm quã cái, nó lại nũi quăng nói xiên:
Nó giờ vẫn-minh nam nữ bình quyền,
Nó đe một lì-dị lắc tiền lương cơm ».
Số chẳng ra gì, anh lão phải đưa bờm-som,
Ấu đành đóng cửa, rửa nhâm cho xong.
Anh tủi cái thân anh, cing kiếp thằng chồng,
Cấm gan giận lão To-Hồng bất nhân.
Chẳng thả trọn kiếp thân mà độc thân...

TÚ-MÔ

KIỀU ÁO MỚI KIỆN KHANH

Hiệu KIỆN-KHANH, 37c, Rue de la Citadelle Hanoi,
chuyên mòn chẽ kiều áo mới từ năm 1932, chuyên may y phục
phụ nữ kiều mới và kiều cũ, đã được phần đông các bà các cô
đến may vì kiều mẫu đã đẹp, việc giao thiệp, đo cắt, thử áo lại
do toàn phụ nữ chuyên nghề đàng làm. Có phòng thử áo rộng
rãi, cửa hàng tinh mịch, rất tiện cho ác bà các cô đến may.
Có giày học cắt và khâu, ai muốn học, xin đến hỏi, thề lê

NHÀ HỘ-SINH MỚI MỞ

42 Bd Henri d'Orléans
(cạnh nhà Demange cũ)

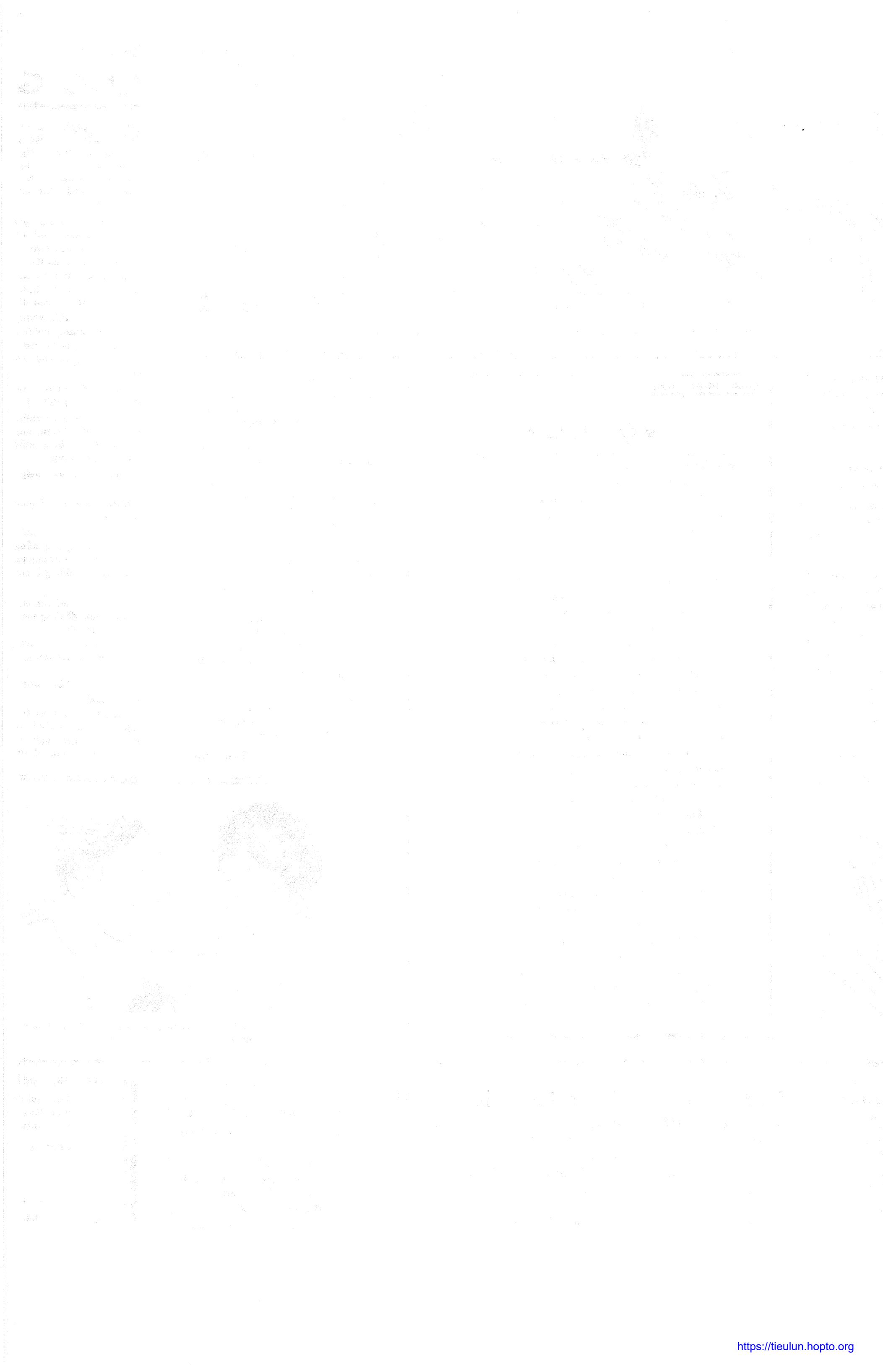
PHÒNG KHÁM BỆNH

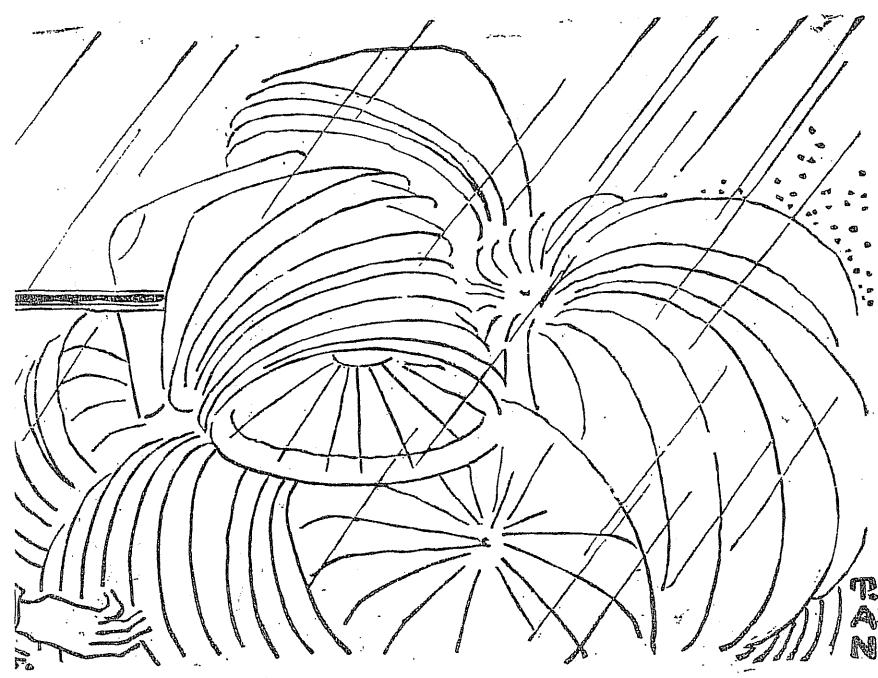
Phố Citadelle N° 16 bis 1
Cửa ông Y-si hưu trí
HOÀNG-GIA-HỘI

KIỀU NHÀ BẾP

Chúng tôi đã
được lòng t
đã lập thêm
TOUT

**SIÈGE : 168, RI
AGENCE : 63,**

h lại quên không mang nón!

JÝ

đ «Cái thằng chồng em
ý ám chỉ riêng ai cả).

vinh ròn,
i con người.
ng vồ tân thời:
khăn thêu.
iều,
iô chỉ nhồn nhօ.
ng thờ-o,
ho di hợp dàn,

i cung mây.
ithua cay,
uống vèo...

,
anh eo.
iếp con bò
n.
vật kiếm tiền,
lo.
nên hò.
g.
ig khác con dạ-tràng.
đi đời.
cười,
io cam.

ng,
đang nói xiên:
nh quyền,
ng cơm ».
ii dứa bờm-sorm,
io xong.
kiếp thằng chồng,
nhân.
à độc thân...

TÚ-MƠ

KIẾN KHANH
ue de la Citadelle Hanoi,
ám 1932, chuyên may y phục
rực phản động các bà các cô
giao thiệp, đồ cát, thứ áo lại
g làm. Có phòng thử áo rộng
cho ác bà các cô đến may.
Sinh học, xin đến hỏi, thè lè

Ban đêm mãi

Khi Phong-Hoa đầu tiên đăng bài
phóng-sự « Hanoi... ban đêm »
các đồng nghiệp quốc ngữ ở đây đều
nhao nhao nỗi lên phản đối, ai nấy
đều than phiền cho luân-thường đạo-
đức và phong-hóa suy đồi.

Những sự thản phiền ấy có một cái
kết quả hay là làm cho các đồng-nghiệp
theo nhau bắt chước Phong-Hoa cả:

Báo Đông-Phương đăng bài « Những
đêm tối ở Hanoi ».

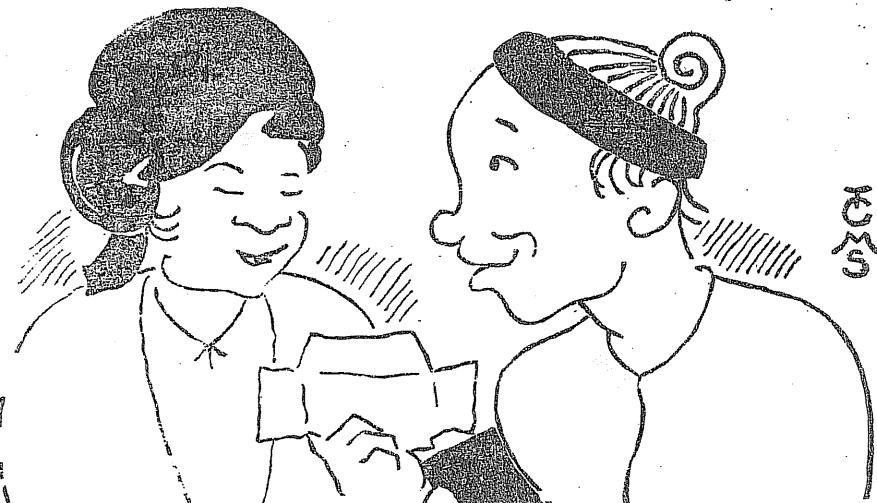
Báo Rạng-Đồng đăng bài « Một đêm
trắng ».

Báo Tân-Thanh đăng bài « Đời truy
lạc ».

Báo Thanh-Niên đăng bài « Hai-
phong ban đêm » và « Huế ban đêm ».
Rồi đến báo Nhật-Tân cũng đăng bài
« Trăng gió Hương bình » hay là « Những
đêm khuya ở Huế ».

Này, các bạn đồng-nghiệp nên cần
thận! Nếu cứ đêm tối, đêm trắng và
đêm khuya mãi thì có ngày các bạn
thành ra tối tò mò hết cả.

Thạch Lam

Đây bu mày ngầm mà xem. Giấy thép đi chóng lạ. Cái giấy này của thằng
cá ở tận trong Saigon gửi ra mà đến tay mình hổ còn uổt.

Dịch Thuật

LỤC GIÃ TIỀN TUNG

ÔNG Nguyễn - khắc - Hanh ở đời
chẳng có việc gì làm. Ông
bèn đi dịch thuật. Người ta không
trước tác được thì người ta dịch,
mà dịch không vỡ, không suôi, thì
người ta thuật, thế cũng tiện lắm,
chứ sao?

Trong cuốn « Lục giã tiên tung »
(quyển thứ tám) tình cờ tôi vừa giở
ra coi, dịch - thuật - giả không những
chỉ dịch thuật mà thôi: ông còn nhất
định bàn cho ta nghe nữa. Những lời
bàn này có giá trị khiếp, lại có một
thứ duyên thầm. Đại đẽ như thế này:

«... Khi đọc đến những truyện cổ,...
đại đẽ như những hồi trên nay, thì bắt
giác phải bật buồn cười, mà lại thêm
chiều chán ngán, chán cho tai mắt rầu
ria...»

Nếu ông định nói về văn của ông thì
độc-giả ai cũng đồng ý với ông.

Thỉnh thoảng, sợ những lời ông bàn
kia chưa đủ duyên, ông Hanh thêm
duyên vào đó bằng mấy câu thơ rất
đáng truyền tụng:

« Nhục này sướng mấy cho cam (mắt
nhân cách) »

« Giàu sang như thế, giàu sang làm gì.
(võ l êm sỉ) »

« Vô liêm sỉ » và « mắt nhân cách »
là những tiếng ông mắng người trong
truyện đó, chứ không phải mắng thơ
của ông đâu, độc-giả chờ nhầm. Ông
hay mắng lắm:

« Cũng đòi áo mũ râu mày,
Ngàn năm để tiếng mặt dày thế-gian.
Ông than nữa :

« Vật người quanh quẩn trong vòng,
Biết hình, biết tượng, biết lòng làm
sao? »

Nghe thực hùng hồn mà não nùng
quá đi mất!

Dịch thuật giả lại có những giọng
mía-mai pha trò đến lý thú. Sau những
câu tả về ngôn- ngữ, cử-chỉ người
trong truyện, ông thường chêm vào

một câu phê phán rất chua chát:
(1) Phải, như ngài mới là thanh cao.
Mê đặc.

(2) Mê nhưng không đặc.

(3) Mê rồi lại tinh.

(4) Cũng không mê lắm.

(5) Thực là quá đặc.

Xin nhớ rằng ông không hề đã động
đến văn của ông.

Có lúc ông ngày thơ hỏi:

«(1) Lỡ lời nói hờ hay là có ý trên
hèo? »

Có lúc ông than mật mách;

«(1) Biết đâu hai đứa không thông
nhau để xoay anh chỉ đấy? »

Lại có lúc cao hứng nỗi giận với một
người tu-hành hồn mang, ông lấy cái
giọng hach-sách của cụ lý Toét mang
dân định:

«(1) Tu-hành gi bợm này, đánh cho
nó kỵ chết! »

Cả đến người trong truyện có lẽ
cũng đến run sợ Ông Hanh thực có
oai.

Cuối bộ truyện tu tiên huyền hoặc
mà ông có cái nhả ý dấu biệt tên tác-
giả đi, ông lại cho chúng ta nghe lời
bàn một lần cuối cùng:

« Nhán có người thấy bộ Lục-giã tiên
tung chỉ vì một chữ tiên, nên dịch-giả
cũng nên bàn qua về tiền... »

Kể truyện tiên mà bàn qua về tiền
cũng phải. Có tiền mua tiên cũng được.
Nhưng giả ông bàn lại để cho câu văn
có nghĩa thì hơn, ông bàn rằng:

« Phép tu tiên an-tri không cũng gồm
cả ở trong khoa học, có một điều là cái
khoa học cao thâm hơn những khoa
học khác nhiều, vì người tu tiên còn
khó một nỗi, khó lên một tầng tối cao
là phải trước hết tu luyện lại nơi ý chí
tinh thần, chứ không những chỉ riêng
ở nơi xác thịt vật chất ».

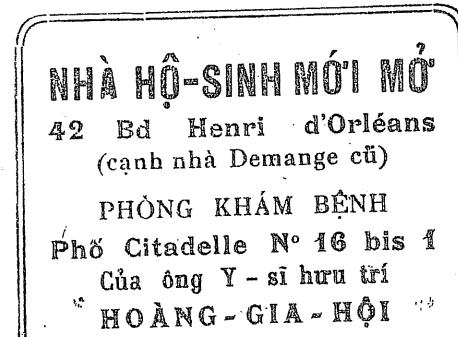
Ta chưa kịp thở thì ông lại mòng:
« Một điều mong, vì phóng khoa học
huyền bí ngày nay cứ tiền bộ dần dần
diều ước vọng (!), thì rồi an-tri tiên-
cảnh với trần-gian chẳng cũng không
xa nhau mấy nỗi, và an-tri câu truyện
tu tiên cũng vị tất hẳn là hoang đường' »

Mà văn dịch-thuật của ông cũng
vậy: vị tất hẳn là hoang-đuờng.

Cứ do những câu văn này, ta cũng
đủ biết quyền Lục-giã tiên-tung của
ông Hanh là hay ho góm lắm. Nhưng
muốn cho hay ho hơn nữa, tôi xin
bàn nhỏ với dịch-thuật giả một điều.
Ta nên dịch thuật cả cái tên sách cho
nó sáng với văn dịch thuật: Lục-giã
tiên-tung, ta nên đổi ngay là... Lục
đục lung tung.

Như thế có lẽ no nghĩa hơn.

LÊTA

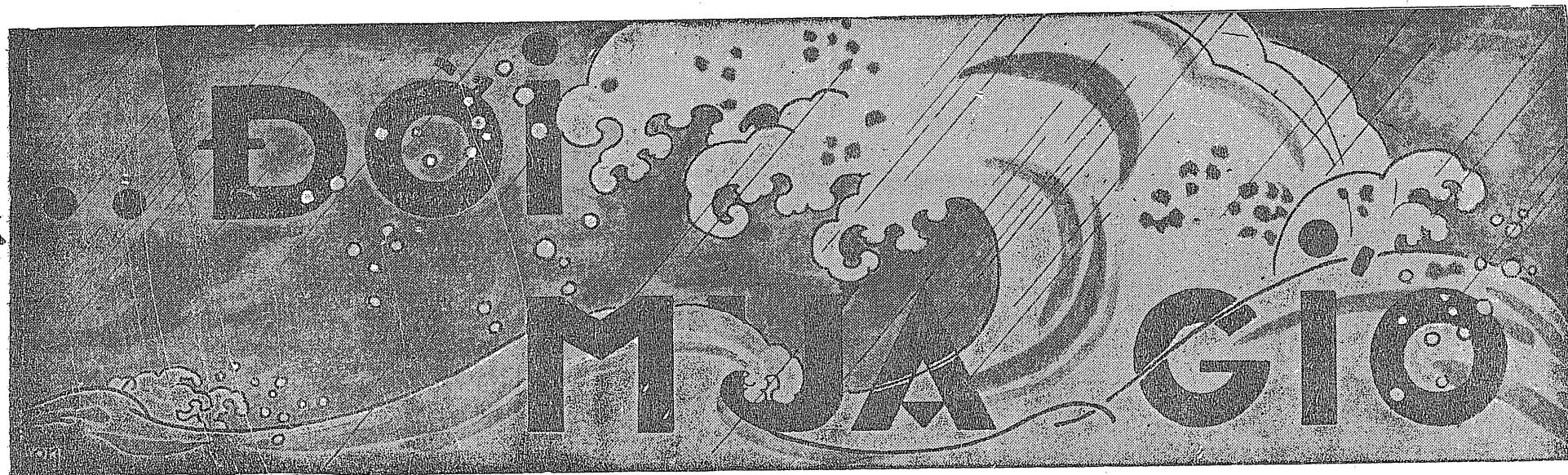
KIỀU NHÀ ĐẸP DO TAY NGƯỜI CHUYÊN-NHỀN VỀ

Chúng tôi đã ngoài 16 năm chuyên-nhềnen về kiều nhà. Vì
được lòng tin của các ngài trong ba kỷ, nên chúng tôi
đã lập thêm một sở nữa ở THANH-HÓA. (Xin tinh giá họ)

TOUT POUR ARCHITECTURE

NHUẬN - ÔC

SIÈGE : 168, Rue Lê-Lợi, HANOI (Gần trường Thủ-duc)
AGENCE : 63, Avenue Maréchal Joffre, Thanh - Hóa

XI

L ùn một tháng, cứ cách vài ngày Tuyết lại đến nhà Chuong, mà lần nào cũng đến vào giờ Chuong đi dạy học.

Hôm thì nàng mang hoa mới lại để thay những hoa đã tàn trong lọ. Hôm thì nàng bảo Vi tìm cho một vật gì đó của nàng bỏ quên, hoặc cái khăn, hoặc hộp phấn. Nếu Vi tìm mãi không thấy, thì nàng nói có lẽ nàng vừa đâu mất rồi mà nàng tưởng làm rằng đã đem lại nhà Chuong.

Có khi nàng chẳng cần viện cớ gì và nàng hỏi thẳng ngay Vi về tin tức và sức mạnh của Chuong, hay nói, nhân đi qua đây có chút việc vào thăm ông giáo. Nào Tuyết có lạ gì trong khi ấy Chuong còn hận dạy học.

Kỳ thực, Tuyết đến nhà Chuong chỉ cốt đọc quyển nhật ký của chàng mà vì lơ đãng hay có ý, chàng không cất kỹ lưỡng như xưa nữa. Nhờ có Vi mách, mà chàng biết được tinh tò mò của Tuyết nên muốn trêu nàng và bắt nàng đọc những bức thư gửi một cách gián tiếp cho nàng chăng? Hay vì ở một mình nên chàng không sợ ai xem trộm những truyện riêng, những tình tình kín đáo của chàng?

Dẫu sao đọc những lời văn tắt của Chuong hằng ngày viết ra, Tuyết cho là một sự bất túc vị. Hè gấp những trang giấy trắng thì Tuyết không hiểu sao, tự nhiên thấy buồn rầu. Có lẽ vì nàng cho là những ngày ấy Chuong không tưởng tới

Xem P. H. từ số 89

sự sống hiện tại và không hề doái nghĩ tới ngày mai!

Sáng hôm nay, cũng lại thế, những trang giấy trắng của quyển nhật ký luôn trong mấy hôm không có thêm được một chữ. Buồn rầu nàng xuống bếp để định hỏi truyện Vi, nhưng không thấy Vi đâu. Mà một món ăn làm giờ thì đặt ở trên bếp lửa.

Mỉm cười, Tuyết nhớ tới buổi đầu nàng đến cùng ở với Chuong. Nàng liền cởi áo ngoài cất lên nhà, rồi xuống làm các món ăn giúp Vi.

Có tiếng mở cửa, Tuyết vẫn tưởng Vi trở về. Nhưng một lát sau nghe có ai cười ở sau lưng, nàng quay lại thì gặp Chuong.

Nghiêm nhiên như không xảy ra chuyện gì, Tuyết vẫn yên lặng làm cho xong món ăn. Mà Chuong không thấy nàng nói gì cũng đứng im. Lâu chàng sinh ra ngượng toan lên nhà thì Tuyết bỗng quay lại hỏi một cách rất điềm tĩnh:

— May giờ rồi, anh?

— Hơn mười giờ.

Hai người lại yên lặng. Chuong bảo tuyet:

— Đề Vi nó làm cho, lên nhà tôi hỏi cái này.

— Cũng được.

Lén đến trên nhà, Chuong trách Tuyết:

— Em đi đâu mãi thế?

Không trả lời câu hỏi của Chuong, Tuyết hỏi lại:

của KHÁI-HƯNG và NHẬT-LINH

— Sao mời mười giờ anh đã về?
— Hôm nay, anh có giờ nghỉ.

Thực ra, vì biết Tuyết thường đến nhà trong khi chàng đi dạy học, nên hôm trước, chàng có dặn Vi hãy hôm nào nàng đến thì phải đi báo cho chàng biết ngay. Bởi thế, sáng hôm nay chàng cáo ốm xin về trước một giờ để được gặp Tuyết. Và cũng bởi thế mà ban nay Vi chẳng kịp nghĩ tới món ăn đương nấu giờ, vội vàng bỏ chạy tới trường.

Tuyết đăm đăm nhìn Chuong như đê dò ý tưởng, khiến chàng ngượng nghịu đưa mắt ra sân:

— Lâu nay, anh có lại chơi đằng bà phủ không?

— Không.

Thấy Tuyết im, Chuong lại nói tiếp:

— Đến làm gì?

— Sao lại không đến. Phải đến chơi, chẳng người ta lại tưởng anh giận người ta.

— Tưởng thì tưởng, cần gì?

Tuyết mỉm cười:

— Anh giờ hơi lầm... À, anh đã đọc thư của em rồi đấy chứ.

— Nhưng sao trong thư Tuyết kề lè lói thôi quá thế? Tôi cần gì phải biết đời kỵ vắng của Tuyết.

Rồi hình như cốt để nói lảng sang truyện khác, Chuong ôn lại những sự sung sướng êm đềm hai người cùng nhau đã hưởng. Chàng

SÁCH DẠY VÕ TA MỚI IN XONG

Bằng quốc-ngữ có hình vẽ rõ hệt như người sống, của SƠN-NHÂN soạn. Ai học lấy cũng giỏi ngay. Võ ta là một môn quốc thuật của các cụ ta xưa đã từng chống lại với Tàu và diệt Cao-Miên v.v... ta chó coi khinh, có xem mấy biết là hay, như cuốn sách này đủ cả các bài võ và vật cung roi. Nên mua cả bộ DẠY VÕ TÀU môn Thiếu-Lâm 4 cuốn 1\$36, võ TÀU trọn bộ 0\$60, mua ngay kẻo hết. Anh em ơi! Nên nhớ câu: có sức khỏe mới làm nên.

NHẬT-NAM THU-QUÁN, SỐ 104 HÀNG GAI XUẤT BẢN, 1 cuốn trọn giá 0\$50. Ở xa mua lẻ cuộn 0\$20 (contre remboursement là 0\$85). Thơ và mandat dề như trên.

SỮA

NESTLÉ HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO
CHÍNH-PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v.v.
ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-môn.

TUYẾT NỌC

Lậu và Giang - Mai!!!

Phải bệnh này chưa được rút nọc, di độc còn lại, thức đêm làm việc nhọc, nước tiểu khi trong khi vàng lẩn vẫn đục. Mà bệnh Giang còn lại thấy dặt thịt mồi xương, nồi mun con như muỗi đốt v.v. chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp, nặng 4, 5 hộp là khỏi ngay.

Tên gói thuốc Kiên Tình Tinh (triết nọc Lậu Giang) giá 1 \$ 50 một hộp.

Thiên truy!!!

2 hòn ngoại thận, hòn to, hòn bé, xưng hạ nang, dùng 1, 2, 3, 4 lọ. Bắt cứ lâu, mỗi là hai hộp cõi lên bằng nhau ngay, giá 0p60 một lọ 12 lọ.

BÌNH-HƯNG
89, phố Mã Mây, Hanoi
GIÁM NÓI: 548

lại kẽ lẽ những nỗi nhớ mong,
trong khi xa vắng người yêu.

Bỗng Tuyết cất tiếng cười vang.

Chương hỏi :

— Sao mình lại cười ?

Nhung Tuyết vẫn cười, cười rũ rượi, cười chẩy nước mắt, cười nấm bò cả lên bàn. Chương tức tối toan lên gác, thì Tuyết cố nín cười mà bảo chàng rằng :

— Anh đừng giận, chứ anh giàn lắm....

— Giàu à.

— Vắng già ! giàn thực ! Yêu thi cứ yêu, bao giờ chán thì thôi. Việc gì mà chờ đợi, mong mỏi, sầu não như một cô vị hôn thê vậy ?

Chương thở dài :

— Em không hiểu ái tình là gì hết !

— Thế ái-tình là gì, thưa anh, nếu chẳng phải là sự gấp gối của hai xác thịt ?

— Không, em ạ, sự gấp gối của hai linh hồn.

Tuyết lai cười :

— Cái ái-tình ấy, xin anh để tặng cô... À, nhân tiện, em hỏi anh, con bà phủ tên là gì nhỉ ?

— Thu.

Chương cháu mày, có vẻ không bằng lòng. Tuyết lại nói luôn :

— Còn em thì em chỉ biết có một thứ ái-tình : ái-tình xác-thịt.

Chương ngẫm nghĩ một lát rồi thở dài, bảo Tuyết :

— Giả anh có hạnh-phúc được là người chồng thứ nhất của Tuyết thì có lẽ đời Tuyết không đến nỗi như ngày nay nhỉ ?

Tuyết quay đi, đưa khăn lau ngầm hai giọt nước mắt. Nhưng nén ngay được sự cảm-động, nàng cất tiếng cười khanh khách và mở ví lấy ra cái gương con và cái bông đính phẩn để trang sức lại vẻ mặt. Rồi cố lấy giọng tự nhiên, nàng bảo Chương :

— Thôi chào anh, em về.

— Về đâu ?

— Về nhà em chứ về đâu.

Đây là nhà em chứ còn đâu nữa.

Buồn rầu, Tuyết đáp :

— Không thể được anh ạ.

Chương giữ Tuyết lại mà nói rằng :
— Thị em hãy ở lại ăn với anh một bữa cơm...

Chương kẽ lẽ cho Tuyết nghe những hôm chàng vắng nhà mà Tuyết đến chơi, khi chàng ở rường về, chàng tự ví như Tú Uyên yêu người tố nữ trong truyện « Bích cầu kỳ ngộ ». Chương nói tiếp :

— Trong khi Tú Uyên vắng nhà, nàng tiên ở trong tranh hiện thành người....

Tuyết cười sảng sặc :

— Tuyết em còn bần hơn tiên một tí... Thôi, tiên chào tục tiên về nhé !

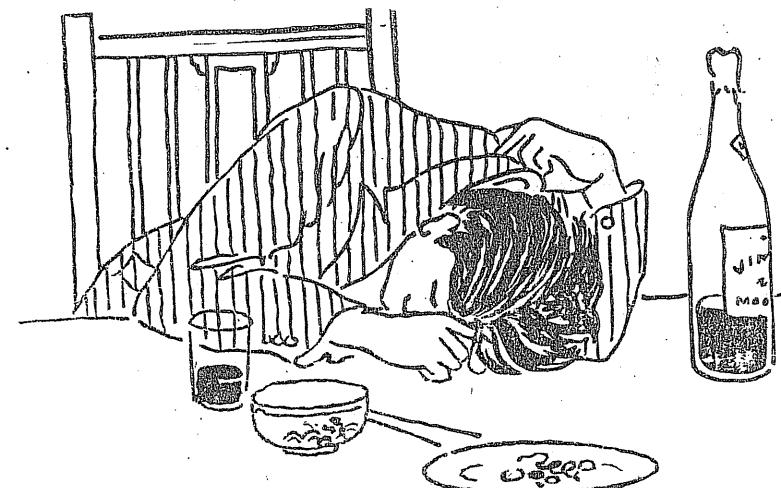
— Em không muốn yêu ai nữa... Em không thể yêu ai được nữa.

Vi đã bầy xong bàn ăn, lại mời. Chương bảo Tuyết :

Lại ăn cơm với anh đi. Chóng ngoan. Anh nói em không nghe thì anh khổ lắm... Mà em không ăn thì anh cũng đành nhịn đói.

Thấy Chương là người ít lời, ít khi vui vẻ mà hôm nay bỗng trở nên khéo nói, Tuyết mỉm cười. Đột nhiên, nàng hỏi Chương :

— Nếu em nhận lời ăn cơm với anh thì anh sung sướng lắm sao ?

— Thế thì em tệ thật !

— Khốn nhung ở nhà nó chờ em.

Chương hầm hầm nét mặt :

— Có phải cái thẳng nó đâm tôi không ?

Tuyết nhìn Chương, lo sợ, sẽ đáp :

— Vàng.

— Em còn ở với nó làm gì ?

Tuyết không đáp. Chương lại nói :

Thì em hãy ở lại đây ăn cơm với anh một bữa... Một bữa cuối cùng.... Kia, nó đã sắp cơm rồi kia.

Tuyết vẫn đứng im đăm đăm ngẫm nghĩ. Chương lại nói :

— Xa nó sáu, bảy hôm còn được, nữa là một buổi nay.... Hay em sợ nó ?

Thông thả, Tuyết đáp :

— Không, em chỉ sợ anh.., sợ yêu anh.

— Yêu anh thì đã sao mà sợ ?

— Trời ơi ! em còn phải hỏi gì điều đó.

Bỗng Tuyết lại cười ngắt và nói :

— Nếu anh sung sướng thì chắc anh không khổ, mà trước anh khổ là vì anh không sung sướng, phải không ?

Rồi như điện như rồ, nàng vừa nhảy vừa hát theo điệu Bình bán :

Quand je suis heureux

Je ne suis pas malheureux.

Quand je suis malheureux

Je ne suis jamais très heureux.

Heureux et malheureux

Sont deux choses différentes.

Comprend qui veut comprendre

Car je ne chanterai plus.....(1)

Nghe Tuyết hát, Chương cất tiếng cười vang :

— Thôi, lại ăn cơm !

Tuyết hát tiếp :

Buvez si vous voulez,

Mangez si vous voulez... (2).

Chương vẫn cười lắc lộn, rồi ngắt lời, chàng hỏi Tuyết :

— Bài hát quý gì mà ngộ дữ vậy ?

— Bài hát Bình bán mà anh không biết à ?

— Ai dạy em thế ?

— Anh Bật.

Chương hơi chau mày :

— Anh Bật nào ?

— Một sinh viên trường Pháp chinh.

— Nhưng ra ăn cơm đã, Tuyết à. Tuyết lại hát :

« Manger ou bien boire,

Tout cela m'est bien égal... » (3).

Chương đưa tay ra bụng lấp mồm Tuyết :

— Em tha cho. Cái lối hát Pháp-Việt ấy, anh nghe chướng tai lắm

— Thôi vậy.

Rồi hai người ngồi vào bàn ăn cơm. Chương bảo Vi mở rượu. Chàng tuy không hay uống rượu nhưng thấy Tuyết uống rất khỏe nên chàng cũng cố theo kịp, vì chàng lấy làm ngượng rằng làm thân nam tử mà túu lượng lại không bằng một người đàn bà.

Xong bữa cơm thì Chương đã say mềm, ngồi gục đầu xuống bàn ăn. Còn Tuyết thì vẫn tỉnh táo như thường. Nàng gọi Vi lấy giấy, bút, mực rồi viết bức thư sau này :

Cher anh Bật,

Đừng chờ cơm em bữa sáng nay.
Cả bữa chiều nữa, cả bữa mai và mãi mãi.

Hôm qua, anh nheec em, khiến em hối hận nghĩ lại, nên em đã trả nề với chồng em rồi.

Hôn anh một lần cuối cùng. Và xin anh đừng giận em, tội nghiệp.
Em cũng vậy, em vẫn yêu anh « như thường, như thường ».

TUYẾT

Lạnh lùng, Tuyết bỏ thư vào phong bì và giao cho Vi đem đến nhà tinh nhân...

(Còn nữa)

Khải-Hưng và Nhất-Linh

1. Khi nào tôi sướng thì tôi không khổ, khi nào tôi khổ, thì tôi không bao giờ sướng lắm. Sướng với khổ là hai điều khác nhau. Ai muốn hiểu rõ mà hiểu — Cứ tôi, tôi không hát nữa.

2. Anh muốn uống thì anh uống, muốn ăn thì anh ăn.

3. Ăn hay là uống, đằng nào thì tôi cũng chẳng cần.

THỐNG ĐIỂM

BÁ ĐÀ SƠN QUÂN TÂN

Thuốc phát minh để giúp cho hàng phụ-nữ, thuốc lưu hành ra chứng nào thì thấy sự linh nghiệm chứng ấy.

Hiện thời hàng phụ-nữ mắc trong bốn chứng đau từ cung 10 người hết 7, không nặng thì nhẹ, không nhiều thì ít, đau rang rang hai sợi dây chằng, đau trắng trắng dạ dưới, đau thắt ngang lưng, ra huyết trắng đậm dè có dây có nhớ, khi trong khi đục khi vàng đường đại bồn uất đường tiêu không thông òm áp chướng bệnh trong minh lâu ngày mà không biết. Đến nỗi cùng thày : Tôi bị đau bạch đại hạ, các ông trong y chưa dặng hiểu rõ bệnh đau từ cung là chi (?) là vì sách xưa chưa có bộ nào tường thuật, cứ do theo kinh nguyệt không đều, sanh bạch đại hạ mà trị. Ông thày lịm Nam chữa Bác, bình từn hạ chữa tưng thượng, uống thuốc hết tiền mà bình không lành.

Ai mắc phải chứng bệnh đau từ cung và huyết trắng như kể trên đây, hãy uống BÁ ĐÀ SƠN QUÂN TÂN thi thấy công hiệu lẹ làng, sự hay không thể kể hết.

Đón bà có thai bị đau từ cung uống càng hiệu nghiệm, đón bà mới sanh đẻ, bị đau từ cung uống cũng hết liền.

Thuốc này đã cứu chàng biết bao nhiêu bệnh đau từ cung, duy có uống thuốc mà hết bệnh, chứ không cần bôm rữa.

Mỗi hộp 1p.00, uống 5 ngày.

Thơ và mandat để cho :

Y học sĩ: VÔ-VĂN-VÂN — THUDAUMOT

Kin nhớ: Cần dùng đại lý ở Tonkin.

NĂM CANH (HẮT CHƯƠNG)

HẮT BI

Thương ai cho ví bằng thương con,
Nhớ ai ví bằng chén rượu ngọt đêm trường.

HẮT DỊP MỘT

Canh một anh còn vui thú văn chương,
Bé lòng lai láng, chốn phòng hương anh thần thờ.
Sang canh hai anh mở cửa đợi chờ,
Chờ người Văn-Điền để dặn dò một đôi câu...

Sang canh ba anh giặc hổ nghiêng bầu,

Mượn men cố-quốc tiêu sầu cùng ai.

Bước sang canh tư anh say tĩnh vui cười,
 Tay nâng chén rượu hỏi người tình chung.

Sang trọng canh năm trời đã rạng đông,

Ai dì Văn-Điền để anh cùng ra đi.

Đường Hà-dông quanh quẩn có xa chí,

Say non say nức can gi ta không say?

Kia Bắc-Kỳ Nam-Tứu đâu đây.

Rượu VĂN-ĐIỀN lai cảo

Những việc chính cần biết trong tuần lê

TIN TRONG NƯỚC

Chính-phủ Nam-triều sửa sang kinh thành Huế

Có tin chính-phủ Nam-triều đã thảo chương-trình sửa sang kinh-thành Huế lại cho đẹp hơn lên. Trong thành sẽ để ra những khoảng đất rộng để làm công viên và sân thể-thao.

Những nhà lá trong thành sẽ bắt giở đi hết và cho ròn do chỗ khác do chính-phủ đã định.

Quan Khâm-sứ Thibaudieu sê về Pháp

Nay mai quan Khâm-sứ Thibaudieu sê về Pháp chứ không nhận chức Thủ-hiến Quảng-châu-loan như nhiều tin đồn trước.

Khám phá một co-quan làm hào giả

Kiến-an — Các viên-chức đã khám phá được một co-quan đúc bạc giả 0 \$20 và 0 \$10 ở làng Hè-dô, tổng Thanh-luân, huyện An-duong. Khám trong nhà thấy rất nhiều hào giả và khí-cụ để đúc hào. Hai thủ-phạm là Vũ-văn-Uốc và Vũ-Nho cũng là thợ bạc đã bị bắt.

Chị em dưới xóm không được tiếp khách quá 12 giờ đêm

Hai-duong — Muốn bài trừ nạn mải dâm, quan Sứ đã ra lệnh cấm các nhà hát-á-dào tiếp khách quá 12 giờ đêm. Bắt được lưu khách lại ngủ đêm sẽ phải phạt nặng.

Nhà nào muốn được tiếp khách cả đêm phải lấy môn-bài và các con em phải tuần lễ hai kỳ đi khám bệnh như gái nhà chửa.

Lại định tổ chức cuộc biểu-tình

Saigon — Tổng cục liên đoàn lại định tổ chức một cuộc biểu-tình để phản đối nhà-băng Đông-pháp.

Tổng cục nhất định đến khi quan Toàn-quyền Robis sang đây thi cỗ động dân chúng di dón ruoc hoan nghênh, hô « Ngài cứu chúng tôi » và kéo đến nhà-băng Đông-duong.

Kỳ thi vô-tuyễn trắc-lượng

Trong những ngày 17, 18, 19 và 20 Juillet 1934, tại Hanoi và Saigon sẽ có kỳ thi lấy bằng vô-tuyễn trắc-lượng hạng nhì (Certificat de 2e classe d'opérateur et radiotélégraphiste de bord).

Thí sinh phải ít ra là 17 tuổi (tính đến 31-12-34).

Báo Trung-Bắc chấn chỉnh lại

Từ khi báo Trung-Bắc đổi chủ đã chấn chỉnh lại nhiều lắm.

Giờ tờ báo thấy nhiều bài vở, tin tức nhạnh chóng, và lại có tranh ảnh nữa.

Tờ báo trông có vẻ mỹ-thuật, trông thấy đã muốn đọc, chứ không có tẻ như trước.

Đơn hạn nộp đến 27-6-34 (phải định theo những giấy má cần dùng) gửi cho M. l'Ingénieur chef du Reseau radiotélégraphique ở Hanoi hay Saigon tùy nơi thí-sinh định thi.

Ai muốn dự kỳ thi này, nên xem chương trình trong Quan báo ngày 22-11-30.

phiện ở Võ-hán. Các ruộng, đất trồng cây thuốc phiện ở các huyện tây-bắc tỉnh Hè-bắc, Tưởng đều dùng vũ lực trừ bỏ.

Các tướng lính đạo quân 19 xin xuất dương

Đạo quân 19, sau khi bị thất bại ở Phúc kiến, các tướng lính phần thi bộ di ngay, phần thi xin đầu hàng. Bọn này vừa rồi đến yết kiến T. G. Thạch tỏ ý không muốn nhận chức mới, xin cho xuất dương để khảo sát. Tưởng đã y lời và cấp tiền lữ phí.

Một đoàn người Triệu-tiên âm mưu phá hoại các cuộc kiến thiết của nước Mân-châu

Các nhà đương cục Nhật vừa dò xét được một đoàn người Triệu-tiên cộng sản từ Hải-sâm-uy lén vào giáp giới Nga-Mân, mục đích chuyên phá hoại các cuộc kiến thiết của nước Mân-châu, và ám sát các nhân vật trọng yếu Nhật, Mân.

Nhật định bắt hiếp Trung-hoa thừa nhận Mân-châu quốc

Việc các nhà quân phiệt Nhật định quyết dùng vũ lực bắt hiếp Trung-hoa phải thừa nhận nước Mân-châu ngày

càng thấy rõ rệt, vì vậy, nên tình-hình miề Bắc càng ngày càng nghiêm trọng. Hai cửa ải trọng yếu của Trường-thàn là Sơn-hải-quan và Cồ-bắc-khẩu tuy đã trao lại Trung-hoa, nhưng quyền vẫn trong tay quân Nhật.

TIN PHÁP

Món đồ nước Pháp mừng đức Bảo-đại

Nay mai, khi quan Toàn-quyền san Đông-duong sẽ mang theo một món đồ mừng để tặng Hoàng-thượng và Hoàng-hậu. Đây là một bộ đồ gồm dùng vào việc ngũ-thiện làm ở Sèvres rất quý giá, do tay của bộ Thuộc-dịa trích ra làm.

TIN NHẬT

Nhật-bản dự vào cuộc thương-mại chiến tranh

Đông-kinh — Đại-biểu bộ ngoại-giao Nhật đã công bố với các báo, nói Nhật công nhận cuộc thương-mại chiến tranh.

Đại-biểu Nhật nói thế là vì có nhận được nhiều tin tức ở Luân-dôn nói chính-phủ Anh định hạn chế hàng Nhật vào các thuộc-dịa Anh.

PALACE

Le Meilleur Spectacle de Hanoi

TUẦN LỄ ĐẶC BIỆT

Mỗi ngày chiếu một phim khác nhau.

Giá vào xem rất hời

Hạng loge 1 \$00 Hạng Fauteuil 0 \$70

Hạng Pre. 0 .30 Hạng Seconde 0 .10

Thứ sáu 18 Mai — Chiếu tích:

HUIT JEUNES FILLES EN BATEAU

Thứ bảy 19 Mai — Chiếu tích:

SA MEILLEURE CLIENTE

Chủ nhật 20 Mai — Chiếu tích:

LA MERVILLEUSE JOURNÉE

Thứ hai 21 — Chiếu tích:

DAVID GOLDER

Thứ ba 22 — Chiếu tích:

14 JUILLET

Tuần sau: Chiếu:

UNE FOIS DANS LA VIE

Do ba tài tử trữ danh: NOËL NOEL — Renée SAINTCYR và MADY BERRY sắm vai chính.

OLYMPIA

Từ thứ sáu 18 đến thứ năm 24 Mai

Chiếu: COEUR DE LILAS

Tích chuyện rất hợp thời, ai xem cũng thích, do những tài tử: MARCELLE ROMÈE-ANDRÉ LUGET và JEAN GABIN sắm vai chính.

XE Ô-TÔ MẪU TRẮNG

Xe ô-tô lịch sự chỗ Hành khách đường Hanoi và HAIPHONG. Mỗi ngày 5 chuyến.

HANOI trước cửa Tòa

CHỖ XE ĐÔ

Haiphong trước cửa nhà

chợp bóng EDEN № 31

Bản chủ nhân vi tham trọng tình mạo các hành-khách nên đã vào Bảo-Hiểm hàng ưu đãi, phòng g sự bất chắc để chiều lòng các quý-khách.

THỜI GIỜ KHỞI HÀNH

Khởi hành từ HAIPHONG

Sáng 7h.00

Sáng 8h.30

Trưa 12h.30

Triều 3h.30

Triều 5h.00

Tối 8h.30

HAIPHONG — HANOI

GIÁ CHỖ NGỒI

Rang nhất Rang nhì

1 \$ 80 1 \$ 20

3 \$ 00 2 \$ 00

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư dưới quyền kiểm duyệt của nhà nước về cách tính toán để góp tiền cho thành vốn ở bên Pháp, ở bên Algérie và ở dưới quyền kiểm soát của phủ Toàn Quyền Đông-Pháp

HỘI NẶC DANH CỦA NGƯỜI PHÁP ĐỀ GIÚP CHO SỰ CẦN KIẾM VỐN CỦA HỘI LÀ: 1.000.000 lượng bạc Thượng-Hải và 8.000.000 phat-läng đóng cả rồi.

HỘI CHÁNH Ở THƯỢNG-HẢI: 7, Edouard VII

PHÒNG VIỆC TẠI PARIS: 85, Rue Saint Lazare

CHÁNH TỔNG CỤC CÔI ĐÔNG PHÁP: 25 đường Chaignea, Saigon

PHÓ TỔNG CỤC TẠI: 53, đường Francis Garnier, Hanoi

và : 94, đường Galliéni, Pnompenh

KỲ XÔ-SỐ PHÁP HOÀN NGUYÊN VỐN TIẾT-Kiệm

Ngày 28 Avril 1934

KIỀU SỐ 2 — HẠNG BỘ SỐ 809 ĐÃ XÔ TRÚNG

Hạng bộ này có 9 phiếu trúng ra là:

Phiếu số 1809 — Ông Pham-quang-QUY ở số 12 đường Amiral Courbet Hai-phong được	\$ 1.000,00
5980 — Ông Lương-Quý, Polyclinique Saigon.	1.000,00
4018 — Ông Tekpeng, thư ký tòa Sû Preyeng	500,00
762 — Ông Ma-van-Hien, chủ nhà Bưu điện Gia-dinh.	500,00
6404 — Lutri cô Phạm-Trân, Tân-chau, Châu-đốc.	250,00
7576 — Ông Anleong ở số 11 đường Gallet Hanoi.	250,00
17685 — Ông Tang-văn-Ngo buôn bán tại Cho-lon.	250,00
14004 — Phiếu không đóng tiền tháng	250,00
17681 — Phiếu không đóng tiền tháng	250,00

KỲ XÔ-SỐ PHÁP HOÀN NGUYÊN VỐN PHIẾU TIẾT-Kiệm

KIỀU SỐ 3 — HẠNG BỘ SỐ 807 — ĐÃ XÔ TRÚNG

Hạng bộ này có 1 phiếu trúng ra là:

Phiếu: 17 — Ông Đô-văn-Ho, ở số 7 đường Gambetta Hanoi	\$ 125,00
--	-----------

KỲ XÔ-SỐ CHIA TIỀN LỜI VỀ PHIẾU SỐ 3

SỐ TIỀN CHIA LÀ: 498 \$ 30 VÀ CHO 1 PHIẾU SAU NÀY:

1439 — Ông Nguyễn-thé Kam ở 63 đường Ninh-xa Bắc-ninh.	\$ 498 \$ 30
--	--------------

Nhớ dặn: Kỳ xô-số sau nhằm vào ngày 28 Mai 1934

PHONG-HÓA TUẦN BÁO

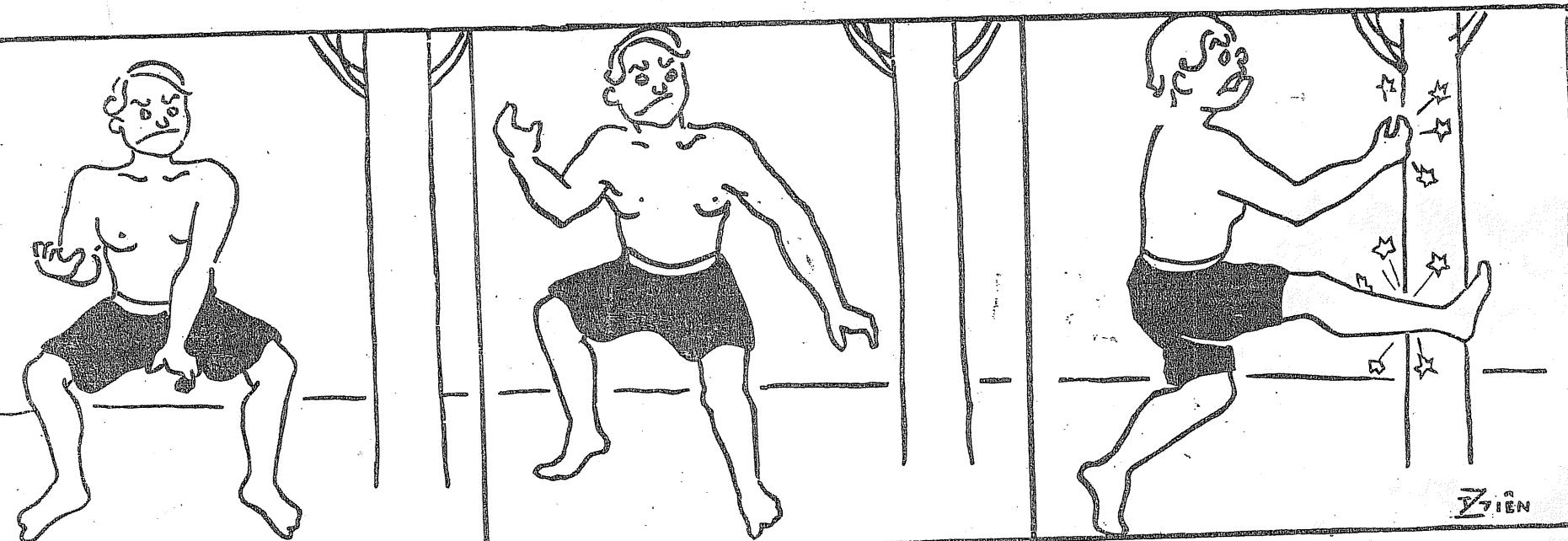
Mùa báo kè từ 1 và 15, và phải trả tiền trước. Ngân-phiếu xin gửi về: M.Ng. trưởng-Tam Directeur du P.H.

Tòa soạn và Tri-sự
nº 1, Bd Carnot, Hanoi — Tél. 874

GIÁ BÁO

Trong nước, Ngoại quốc
Pháp và thuộc địa

Một năm... 3p.00 6p.50
Sáu tháng... 1p.60 3p.50

— Trước hết ta phải đứng giữ miếng
thé này...

... nếu bên địch đá thì ta gạt rời tiễn
thé ta...

... đá thật mạnh thì nó giữ tú.

ZIEN

Bo!... Cặp!... Tên với tuổi gì mà dọc tíc lè lè! Đã thế, lai đến cái hình cũng khó trông nữa, rõ tên sao, người hao hao làm vậy! Bảo rằng con bọ-p chí lủng cũng những đốt, lò xoa iưng chân, thì còn thiếu, thiếu cái ụng 5 khúc, khi uốn cầu vòng, lúc lê ên đất, với cái đuôi cong tốn mà ion-hoát như luối cầu, thường vẫn gắt ngưởng trên... đầu.

Giá nó ngoan-ngoãn và... ngon lành hư con tôm hùm, hay có cái sắc rọi như vàng, sáng như ngọc thì đã ược chán vạn người ngâm vịnh đến nỗi đây! Khốn nỗi bọ-cặp không được iề. Toàn thân một màu xám — xịt-ái nước da của quân vân lăn lóc rong những nơi mờ ám. Lại lúc nào ó cũng giữ miếng chẳng đề ai động ói mình « ngà », thì dù có quá thực inh yêu chẳng nữa, các nhà mỹ thuật ùng chỉ dành đề trong lòng mà thôi: hẳng ai dám bờm sờm mó máy đến!

Cái giống quê kệch, sương sầu, danh lái như thé, ngờ đâu cũng có tình, có ái, cũng biết « ông giáng nhà ai, ông giáng nhà ta »!

Nào chị em, ai là người đã lỡ đề hương phai phấn nhạt trong những trận mưa chiều, gió sớm, nào những ai đã cạn hết mạch ái, nguồn ân, mà muốn gắn lại vết thương lòng, thi xin cứ theo... tôi. Tôi sẽ sách đèn lồng lên núi, tôi chỉ đưa vào sào huyết giống bọ-cặp, cũng đủ vui được cái cảnh lạnh-lẽo lúc trăng tà!

Đặt ngọn đèn trong khe đá, chị em cứ chịu khó ngồi chờ...

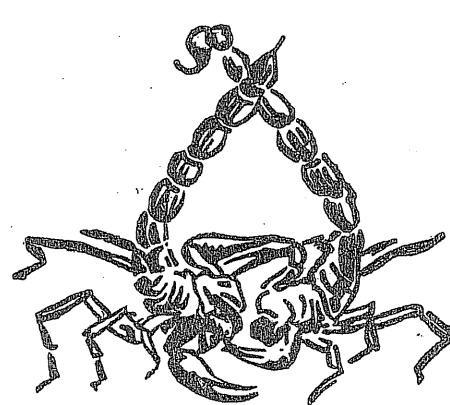
Dưới bóng trăng trong, ta sẽ thấy nhởn nhơ một, hai, ba rồi đến hàng

KHOA HỌC

chục cái bóng đèn nháy như huyền: bọn tài tú, giai nhân bọ-cặp lủng thủng ra sân khấu, nhái lại cái quang đời đã qua của chi em, nhưng nhái theo lối riêng: lối bọ-cặp!

Họ lũ lượt kéo tối cạnh đèn sáng, túi bụi, lăn lộn lên nhau, trông chỉ thấy một đám đem ngóm, nhưng nhúc những càng với chân. Mạnh ai nấy nghịch. Họ như giày vò, sâu sít lăn nhau, chẳng khác chi một đám đánh vật vậy. Có kẻ mệt nhoài, bò ra ngoài vòng, thở. Thở xong lại lăn xá vào. Cái cuộc vui giã man ấy cứ hợp tan, tan hợp, nhiều khi trăng tà rồi mà vẫn chưa vẫn.

Cũng có lầm kẻ không thích cái lối chơi huyền nào ấy, đi thơ thẩn dưới bóng trăng, bò lủng thủng từ hòn đá nọ sang hòn đá kia, lại từ hòn đá này sang hòn đá khác. Chị em đã

lão luyện trong tình trường át cũng biết họ tìm thú gì đây, chứ đêm hôm khuya-khoắt, tội vạ gì... Ta cứ theo rời một chú đực (người nhỏ bé), ta sẽ thấy lầm cái hay đáo đẽ:

Chú đi bách bộ được một quãng, thi bỗng đằng trước mặt, có một cô cũng đang thướt tha bước tới. Lấy lắn nhau làm đích, đôi bên cùng rảo cẳng tiến lên tới kỳ trạm chân. Cô vờ, nghênh mắt lên nhìn cậu, cậu vờ, nghênh mắt lên nhìn cô. Rồi càng nhìn càng đắm, càng đắm, càng say, cô cậu thủ thỉ, thù thỉ với nhau những gì, tuy minh chẳng biết, nhưng không đến nỗi khó đoán.

Sau đó, cả đôi đều rụng cây chuối, (1) ngả đuôi vào nhau, kết thành hình « trái tim », biểu hiệu của ái-tình. Nhưng trái tim không đậm là « trái tim chết », bọ-cặp có lẽ không thích vậy. Nên chi cả hai đều lấy đuôi ve lắn nhau như ý nói: Minh oi, ta đây thực rung động tới « cõi lòng »!

1. Cái lối thi lễ rất lả lùng này đều chung cho cả trai lắn gái. Mỗi khi các cậu bọ-cặp gặp nhau, ta cũng thấy họ trồg cây chuối và kết quả tim, cắn thận lầm. Song đến khi phải cọ sát « đuôi » thi họ chỉ làm vội làm vàng để lấy lệ mà thôi, chứ chẳng có vẻ âu yếm như đôi trai gái. Cũng lầm khi bức minh vì lẽ nghĩ lôi thôi quá, họ sốt gan đậm đuôi vào nhau đành đạch: anh nọ chỉ muốn anh kia « cút » đi cho rảnh mắt!

Đó mới là cái lẽ trong kiến soàng thôi. (À, tôi quên chưa nói, cái đuôi đây là cái... bụng !)

Làm lẽ xong, cậu nắm lấy hai tay cô. Thế là « nhủ rồi, tay lại cầm tay, anh dặn câu này, em chó có quên... ». Cậu đứng đó, dặn những gì, mà chỉ thấy bốn mắt nhìn nhau, nhìn mãi không biết chán, có khi nhìn suốt ngày, quên cả ăn, quên lắn cả trời đất. Cậu dặn cô cẩn kẽ tệ!

Đó là cái tình của hạng bọ-cặp cao-thượng, có phúc lầm, ta mới gấp được cảnh ấy — còn thường ư? Chỉ thấy những truyện gây nên bởi con ma vật dục. Cứ theo chủ khác mà xem, tôi chắc chị em sẽ vì những điều trông thấy mà phải thề rằng:

Kiếp sau thé chó làm người,
Làm con bọ-cặp trên đồi núi cao.

Làm con bọ-cặp để làm gì? Đề rửa hồn cho cái kiếp này! Nhưng đó là truyện kiếp sau, vậy xin để kỳ sau, tôi nói nốt.

Chàng thứ XIII.

BÁC-SỸ NGUYỄN-VĂN-LUYỀN

8, Rue Citadelle. Téléphone: 304

CHỮA BỆNH BẰNG BIÊN
CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN
CHỮA BỆNH ĐÀN BÀ CON RÉ

số 8, phố Đường-Thành — Hanoi
(Đường Cửa-dông sau phố Xe-Điển)

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG:

DẠ-DÂY, PHÒNG-TÍCH, KINH-NIÊN

Đau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lấn xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ; có khi ợ cá ra nước chua; có khi đau quá nôn cố đỡ ăn ra nữa; đau như thế gọi là *đau dạ dày* (đau bao tử).

Đau bụng trên hay bụng dưới, con đau rất dữ dội; hổn ợ hay đánh trung tiện thi đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần: đau như thế gọi là *đau bụng kinh niên*.

Đau chói chói trong bụng, ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, lợ lửng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bung beo, da bụng dày bì bịch: đau như thế gọi là *đau bụng phong tích*.

Ài mặc phải, hãy viết thư kề chứng bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu sẽ gửi thuốc bằng cách linh-hóa giao ngan.

Thu từ và mandat đề:

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu: BIÈU-NGUYỄN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

NUÔI CON NÊN BIẾT

Trẻ con hay có các bệnh CAM, SÀI: hoặc CAM-MẤT (mắt đau, gỉ nhém) CAM MŨI (mũi đỏ chảy nước, hôi thoái) CAM-RĂNG (răng sún chảy máu) CAM-TẨ, CAM-THỦNG, CAM-TÍCH (bụng to đi tả nặng mặt, nặng chân) CAM-ÁM-MỤC, (mắt đau, sưng, không mở được) CAM-KHÁT, CAM-RÃI (mồm hôi chảy rãi) CAM-SÀI và CAM-TẦU-MÃ. vân vân. Bụng ống, đít beo, ăn ít gầy yếu, đở mồ hôi trộm, nhiều run, và những bệnh cam ấy mà sinh ra cả bệnh nguy hiểm khác. Muốn khỏi các bệnh CAM ấy thì nên dùng thử thuốc KIỀN-KỲ-TIỀU-CAM số II mỗi ve giá 0\$25 của nhà thuốc NAM-THIỀN-ĐƯỜNG, số 46 phố Phúc-Kiến Hanoi, chỉ uống một hai ve là khỏi hết, trẻ con không có bệnh cam, cũng nên cho uống thuốc này, để tránh khỏi các bệnh, và béo tốt mạnh khỏe. Cỏ bán tại Chi-diểm Nam-Thiền-Đường, số 149 phố Khách Nam-định, hiệu Mai-linh, số 62 phố Cầu-đất Haiphong, hiệu Phúc-hưng-Long Thành-hoa, Vĩnh-hưng-Tường Nghệ-an, Vĩnh-Tường-Huế, Thái-khanh, đường Hồ hữu-Vị Tourane, Trần-cánh cửa Tây Quảng-ngãi, Hoàng-tá Qui-nhon, Mộng-lương Nha-trang, Lê-nam-Hưng Phan-thiết, Thanh-thanh, 38 Pellerin Saigon, Nguyễn-bá-Nẵng Bắc-liêu và ở các nhà đại-lý khắp các tỉnh trong xứ Đông-Dương.

Pour la meilleure façon de placer votre
argent dans la construction des bâtiments,
adressez - vous à

M. NGUYỄN - CAO - LUYỆN
ARCHITECTE DIPLOMÉ

PRIX SAMUEL LONG

(Le premier prix d'architecture de l'Ecole
des Beaux Arts de l'Indochine).

42 Borgnis Desbordes et HANOI
54 Rue Richaud

Thuốc lá Phalène tuy rẻ tiền, nhưng nhiều người thích dùng hơn cả. Vì thuốc ngọt và thơm, hút không ráo cò.

Đã trót mua 50 bao không thuốc lá hiệu CON DUẨM mang lại nhà Nam-Long số 30 phố Hàng Buồm đối diện một cuốn lịch tầu rải đẹp.

ĐẠI BỘ HUYỆT

Chuyện trị dàn bà, con gái kinh huyết không đều, khi ra sớm quá, khi chậm quá, bể tắc không ra, khi có kinh hay đau bụng, không tươi đỏ, làm đèn thành hỏa, băng ra nhiều quá; khi hư ra nhè nhẹ chất trắng, đau lưng, rát xương, nằm ngủ không yên giấc, quá trưa nâm hấp sốt, ăn ít, yáng đầu, chóng mặt, nằm ngủ hay mơ, thân thè cảm yếu, da thịt bèm, đau trong dạ-con lâu năm không đỡ, hoặc bị tiền sản luộn.

Mỗi hộp giá: 1 \$ 00

BÁN TẠI: Viện thuốc LẠC - LONG
Số 1 phố Hàng Ngang, Hanoi

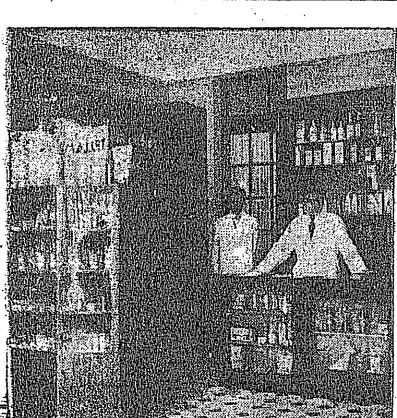
CHÙA BÚT MAY SÀI KẮT MÀ
ĐÓNG LẠI SÁCH BÌA DA VÀ BÌA VẢI RẤT MƯỢT
MUA LẠI SÁCH HỌC CHỮ PHÁP
MUA LẠI CÁC HÈU - THUYẾT CHỮ TÂY
VÀ QUỐC - NGữ

NAM-KÝ thư viện cho thuê:
10.000 quyển sách chữ Pháp
2.000 » » Quốc ngữ
Mỗi tháng chỉ có..... 0 \$ 60

NAM-KÝ THU-QUÁN kính cáo
92, Boulevard Franch Garnier, Hanoi - Tel. N° 6280

Gặp khi gió táp mưa đón,
Dùng xe AN-THÁI chẳng còn
có gì.

HÈU XE
Số 2, Phố Nguyễn-Trọng-Hiệp — Hanoi

Đặc tính thứ tư

Nhật Tân ngày 9-5 trong bài « Nâp phán luân » :

... Napoléon là một đứng anh hùng vì ông có bốn đặc tính mà người thường không có: cái lòng tự ái, cái sức tưởng tượng, và cái lực lượng làm việc.

Thế mới là có ba tất cả. Còn cái đặc tính thứ tư đâu? Cái đặc tính ấy là: sự cầu thả, Nhưng không phải Napoléon có cái đặc tính ấy, mà chính là tác giả.

Nếu chỉ cần có ba cái đặc tính ấy là thành người anh hùng, thì ai ai cũng là anh hùng cả. Vì người nào mà chẳng có sức tưởng tượng, lực lượng làm việc (làm việc ít thôi) và lòng tự ái! (nhất là lòng tự ái).

Tâm hồn lụa

Cũng số báo ấy, bài « Trăng gió hương bình » của Tân-nam-Tử :

... Người ta lầm lúc mang một con tâm đầy với những mối tình sầu sa, nồng-nàn như xưa, như gió, như sóng, như lửa...

Ông T. N. Tử thật là một người lạ! Lần trước ông đã có cái linh hồn như con nhái, như cái dàn, như cái bánh ngọt, lần này ông lại có con tâm đầy những nước với lửa, như một siêu nước trên cái hỏa lò.

Địa-dư của Ngọ-báo

N. B. ngày 10-5 tin « Trung hoa »:

... Các nhà Dương cục Nhật định giải Vĩnh-cử về Thượng-hải, cầm trong hạn hai năm không được trở sang Trung-hoa nữa...

Thế sao bằng giam hán ta ở Tokio mà cầm không được sang Nhật bản, hay giam ở Hanoi mà cầm không được về Đông-duong nữa!

Nên hỏi

Trong Sài-thành hoa báo, đầu đề của một bài văn :

Chúng ta vẫn nên có mối bi quan với văn học không?

Rồi báo ấy viết: đọc giả vừa đọc qua cái đầu đề này chắc chỉ họ khỏi suy nghĩ mà tự hỏi rằng: cái gì lại bi quan với văn học?

Phải, hỏi như thế là phải lắm, vì không hỏi thì biết đâu trời nào mà hiểu được!

Mặt chùa Thiên-mụ

Trong bài « Trăng gió hương bình » của Tân-nam-Tử (N. T. ngày 25-4-36).

... Tôi đã xem chùa Thiên-mụ rã cái mặt giày gió giạn xương...

Ý hẳn chùa Thiên-mụ buồn vì trông thấy mặt ông Tân-nam-Tử.

Kạnh phúc

Truyện Lê-Dung của ông Nguyễn-công-Hoan, N. T. ngày 25-4:

... Cái hạnh phúc chung thân là lấy được một người chồng trong ý tưởng.

Nên các cô con gái bây giờ cứ rủ nhau đi tìm cái hạnh phúc đó, thì bọn con trai chúng tôi đến ế vợ mất. Cũng may là người chồng trong ý tưởng không bao giờ bằng người chồng... thật, ở ngoài.

Phi thân

Thanh-Niên ngày 28-4, bài « Hai-phong ban đêm » của Trung-Ngọc.

... Tôi ném người qua luồng ánh nắng...

Nếu ông Trung-Ngọc không có phép phi thân thì ông hẳn là một con cáo-cão.

Vô tình

« Người xấu số », Ngọ báo 19-4:

... Rồi đoàn xe lai chạy, rầm rầm, rõ rõ như vó tinh chẳng biết rằng mình vừa đẽ lại bên đường một người xấu số, đang vừa khóc...

Đoàn xe lửa thì nó vô tình đứt dây, còn « như » gì nữa. Hay ông Thành-châu muốn cho xe lửa thỉnh thoảng lại quay cổ lại nhìn người xấu số rồi... giỗ hai giọt nước mắt mà khóc?

Nhát-Dao Cạo.
Hàn... dài đậu.

HỘP THU'

Cùng một người dự cuộc thi vui cười.
— Xin lỗi ông.
Ô. D. Q. M.— Ông chịu khó đợi rồi sẽ biết.
Ô. L. T. H. — Chưa hiểu ý cô ra sao.
Ô. N. D. Ng. — Ông chịu khó xuống suối vàng xem có vàng thật không.
Ô. P.D.V.Huế. — Đấy xin nhường cho ông Quý phái cũng vậy mà không cũng vậy.
Ô.N.V.Ph.— Tôi đã biết ngay thế nào ông cũng không gửi, nhưng ông cứ chịu khó đợi vài ba năm nữa.
Ô. H. T. T. — Xin ông cứ tự tiệm nhưng nên cẩn thận.
Ô. V. D. B.— Ông hay ngủ và hay gật ứ?
Càng tốt lắm.
Ô. Si-cút — Ông ấy không để ý tới việc đó, giống hay không là một sự ngẫu n hiên của nét bút.

THUỐC TỐT, GỬI MAU

Là hai biệt - tính

của hiệu thuốc Tây lớn 13 Hàng Gai Hanoi
của hai ông HOÀNG-MỘNG-GIÁC và NGUYỄN-HẠC-HẢI, tốt-nghiệp ở trường Đại-học
Bảo-chế ở Paris

Mong Quý khách xa - gần chiểu cố.

Có bán cả Vin tonique Alexandra: 1 \$ 95, và Sudoline : (Phấn rôm) 0 \$ 40

Viễn - đông Tôn - tích hội

HỘI TƯ BẢN SEQUANAISE THÀNH BA-LÉ LẬP NEN
Công-ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phat-lăng
một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp
Đảng-ba Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐỀ DÀNH TIỀN

Tổng -cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giấy nói số 892
Sở Quản-ly ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giấy nói số 1099

BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG AVRIL 1934

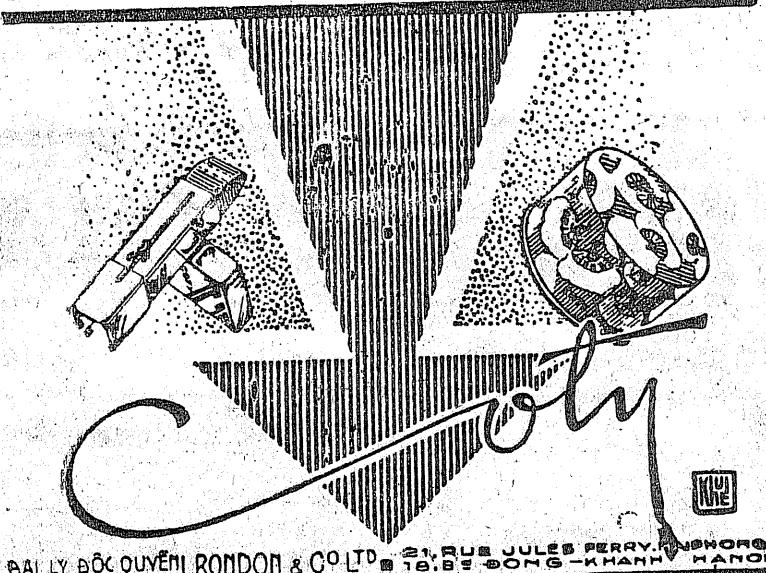
Mở ngày thứ bảy 28 Avril 1934 hồi 11 giờ sáng tại sở Tổng cục ở Hanoi số 32, phố Paul-Bert, do ông Goutelle, kế toán chuyên-môn chủ tọa, và ông Tinlané, kiêm-soát-viên hội Viễn-dong Tôn-tích cùng ông Nguyễn-văn-Nhượng buôn-bán dự-tọa, cùng trước mặt quan Kiểm-soát phủ Toàn-quyền Đông-Pháp.

XỔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	TÊN HỌ NGƯỜI CÓ PHIẾU TRÚNG
Lần mở trước trúng: 5.000\$	3341	3341-1 Triệu-văn-Lan, 289 phố Belgique đã góp 7\$, sẽ được hoàn lại 1000\$. 3341-2 Nguyễn-ngọc-Phúc, Sơn-Tây đã góp 7 \$ sẽ được hoàn lại 1000\$. 3341-3 không được hoàn lại vì tiền tháng 3341-4 chưa đóng. 3341-5 Huỳnh-Tuất ở nội thành Nhatrang đã góp 7 \$ sẽ được hoàn lại 1000\$.
Lần mở thứ hai trúng: 1.000 \$	2407	2407-A Không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. 2407-B Tôn-thất-Sâm, Tourane đã góp 17\$50, sẽ được hoàn lại 500\$.
	5407	5407-A Không hoàn lại vì tiền tháng 5407-B chưa đóng.
	8407	Nguyễn-thị-Hạt, 22 phố Sabourain Saigon đã góp 2\$, sẽ được hoàn lại 200 \$
	11407	Nguyễn-viết-Châu dit Văn, Camphamine đã góp 1 \$ sẽ được hoàn lại 200 \$
Lần mở thứ ba khỏi phai đóng tiền	2150	Đại-ý Ohl, Saigon có phiếu 1000 \$ đã đón dù sẽ được hoàn lại. 1530 \$
	5150	Hoàng-văn-Minh, Kompongcham có phiếu 1000 \$ đã gop 45 \$ sẽ được lĩnh phiếu miễn trừ 1000 \$ có thể bán ngay lấy 510 \$
	8150	Yim-Leng, khán-hộ ở Soâriêng có phiếu 200 \$ đã gop 3 \$ sẽ được lĩnh phiếu miễn trừ 200 \$ có thể bán ngay lấy 101 \$20
	11150	Trần-ngọc-Quan, Mytho Cantho, có phiếu 200 \$ đã gop 1 \$ sẽ được lĩnh phiếu miễn trừ 200 \$ có thể bán ngay lấy 100 \$40

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ tư 30 Mai 1934, hồi 11
giờ sáng tại sở Quản-ly bản-hội, số 68 phố Charner Saigon.
Món tiền hoàn về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Avril 1934
định là 5.000 \$.

KHẨU GIÁC NỘI TẠO BYA
LỊCH SỬ KHÍ ĐỨNG PHẨM
SA ĐINH UỐC HÓA... HIỆU

BAI LY ĐỘC QUYỀN RONDON & CO LTD 21, RUE JULES PERRY, ANHORO HANOI

**chaussures
D'ENFANTS**

pratiques, confortable, hygiéniques pour marcher. Été 1934.
Fabrication à la machine.

VANTOAN RUE DE LA SOIE
N° 95 - HANOI

GECKO

LA MEILLEURE DES PEINTURES

BÁN KHẨP CỘI ĐÔNG-PHÁP
MUA BUÔN XIN HỎI TẠI:

Hanoi : 58, Rue de la Citadelle
Saigon : 29, Rue Sabourain
Pnom Penh : 4, Rue Ohier

Cậu con trai trẻ thế mà mang
lấy cái nghiện hút vào mình, tôi
rất lấy làm hổ thẹn với chi em.

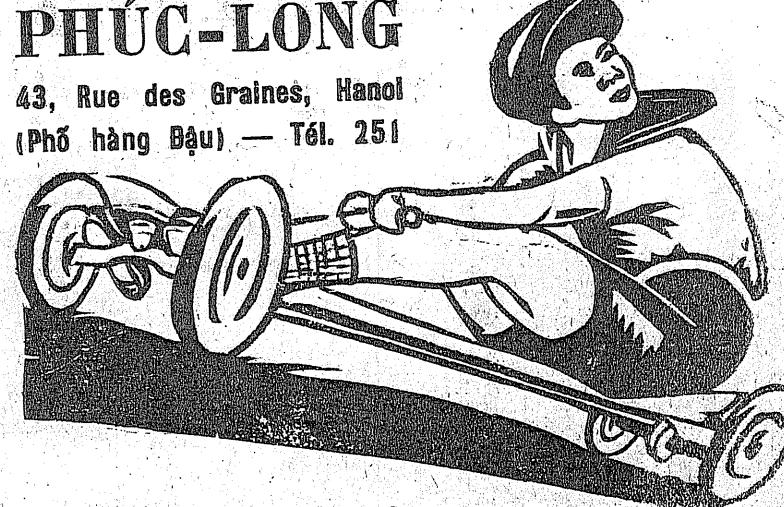
Đây thứ THUỐC CAI này chỉ
một chai giá 2\$50 trong 10 ngày
là cậu có thể bỏ được, cậu
con chờ gì mà không uống đi?

MUA TẠI:
PHÚ - ĐỨC - DƯỢC - PHÒNG
209, phố Khách - Nam Định

Muốn cho trẻ con được khỏe mạnh, bạo giòn, nhanh nhẹn, thì
không có cách gì công hiệu bằng cho dùng AUTOFORT của nhà

PHÚC-LONG

43, Rue des Graines, Hanoi
(Phố hàng Bầu) — Tel. 251

GIÁ BÁN LẺ LÀ 3\$50 MỘT CHIẾC
BÁN BUÔN TỪ 10 CHIẾC GIỜ LÊN CÓ GIÁ RIÊNG

RUỘU-BÔ

VIN 33.500

dùng cho

đàn bà ở cũ thì không gì bằng

GIÁ...: 2 \$. 10 MỘT LITRE.

BÁN TẠI

PHARMACIE CHAVAGNE

59 RUE PAUL BERT. HANOI.

PHARMACIE BROU MICHE

36 B^o PAUL BERT. HAIPHONG.